

Pääallystö- lehti

1/2015 HELMIKU

Edunvalvontaa
Maavoimissa >

Vuosi 2015 on Maavoimissa
vakauttamisen aikaa

4 >

Panssariprikaati panostaa
perusyksiköihin

24 >

SUOMEN ALIUPSEERI
VUOSINA 1930-44,
ASEMIEN V.1945,
SAULI V.1946-53,
ALIUPSEERI V.1954-74,
TOIMIUPSEERI V. 1974-89.

PÄÄLLYSTÖLIITON ÄÄNENKANNATAJA

84. vuosikerta
ilmestyy 6 kertaa vuodessa.
ISBN 0788-8554

Seuraavaan numeroon tarkoi-
tetut jutut tulee olla toimituk-
sessa viimeistään 27.3. Lehti
on lukijoilla 15.4.

TOIMITUS:

Laivastokatu 1 b
00160 HELSINKI

PÄÄTOIMITTAJA:

Ari Pakarinen
Puh. 050 355 7289
ari.pakarinen@paallystoliitto.fi

TOIMITUSSIHTEERI:

Samuli Vahteristo
Puh. 050 561 1455
samuli.vahteristo@pp1.inet.fi

VAKITUISET AVUSTAJAT:

Antti Kymäläinen
040 828 2758
antti.kymalainen@kolumbus.fi

Jukka Mäkinen
Puh. 050 594 4613
jukka.makinen@paallystoliitto.fi

Arto Penttinen
Puh. 050 443 1409
arto.penttinen@paallystoliitto.fi

Juha Susi
Puh. 050 545 0269
juha.susi@paallystoliitto.fi

Matti Vihurila
Puh. 040 518 6672
matti.vihurila@hotmail.fi

OSOITTEENMUUTOKSET:

04030-19290
toimisto@paallystoliitto.fi

Aikakauslehtien liiton jäsenlehti,
Member of the European Military
Press Association

Taitto: Simo Nummi 040 532 5815
simo.nummi@mainosnummi.inet.fi

Painotalo Eura Print Oy

VAKIOPALSTAT

SANAN SÄILÄ	PÄÄLUOTTAMUSMIEHET	RAJA	JÄRJESTÖPÄÄLIKKÖ	PÄÄTOIMITTAJALTA	LIIKUNTA	PÄÄLLYSTÖN NAISET	EVP	PÄÄLLYSTÖ BRIEFLY
7	8	13	14	31	32	33	34	35

SISÄLTÖ

Urheilukoulussa s.24

- 10 Kuka valvoo etujasi
- 15 Puolustuskyky on säilytettävä
- 16 Rajan resurssien riittävyys huolestuttaa
- 18 Palkkaus ja palvelussuhteen ehdot kuntoon
- 24 Urheilukoulun toimintaedellytykset paranevat
- 28 Hämeen rykmentin lippu laskeutui
- 29 Uusia organisaatiomuutoksia ei ole suunnitteilla
- 30 Lehti 85 vuotta liiton äänitorvena

Kansikuva: Ari Pakarinen
Panssariharjoitus

Resurssit koetuksella

Puolustusvoimauudistuksen toimeenpanovaihe on käynnistynyt. Muutokseen totuttelu vaikuttaa koko henkilöstöön ja aiheuttaa tarkennuksia hallintoyksiköiden rakenteissa. Uusien toimintatapamallien säistäminen tulee ottamaan oman aikansa. Tässä yhteydessä resurssien kohdentaminen ”ydintoimintojen” turvaamiseen saattaa tuntua ajoittain melkoisen poukkoilevalta. Uudistusten onnistuminen edellyttää kuitenkin riittävien resurssien kohdentamista sinne, missä niitä eniten tarvitaan. Tässä nousee keskeiseksi alueeksi henkilöstön tukeminen sekä avoin vuorovaikutus tavoitetilan saavuttamiseksi. Henkilöstön tukemisessa keskeiseen asemaan nousevat henkilöstösuunnittelu, luottamusmiestoiminta sekä tuki- ja HR-koordinaattoreiden toiminta – unohtamatta laadukasta esimiestoimintaa.

Hallintorakenteiden uudistus siirtää monia alue-esikuntien tehtäviä joukko-osastojen vastuulle, joten lieene aiheellista kysyä, selviytyvätkö joukko-osastot suunnitelluilla tehtävärakenteilla, erityisesti ammattisotilaiden osaamista edellyttävistä tehtävistä. Joukko-osastot tulevat käytännössä vastaamaan kasvavien kertausharjoitusmäärien toteuttamisesta ja harjoitusten kouluttajamäärän varmistamisesta – riittävätkö olemassa olevat resurssit ja osaaminen tehtävistä suoriutumiseen. Kertausharjoitusten määrä tulee kasvamaan aiempiin vuosiin verrattuna huomattavasti, jolloin haasteeksi nousevat henkilöstöresurssit ja erityisesti puute henkilöstöstä, joka on toiminut kertausharjoituksissa reserviläisten kanssa. Poikkeusolojen joukkojen kertausharjoittaminen on keskeinen osa maanpuolustuksen uskottavuutta, ja tämä kokonaisuus on hoidettava korostetun hyvin, jotta uskottavuus puolustuskykyymsä säilyisi. Reservin kertausharjoitusten koulutus on ja tulee olemaan kokeneiden ammattisotilaiden tehtävä, mutta miten tämä kyetään varmistamaan, kun jo nyt kouluttajien työ-

määrissä on nähtävillä huomattavia haasteita resurssien riittävyyden osalta. Mikäli resurssien kohdentaminen epäonnistuu, on uhkana työuupumus ja palvelusturvallisuuden vaarantuminen. Maanpuolustuksen uskottavuus koostuu useista eri osatekijöistä, joista keskeisimmät ovat osaava ja motivoitunut henkilöstö sekä riittävä ja ajanmukainen sotavarustus. Poikkeusolojen keskeisimpien organisaatioiden johto-, asiantuntija- ja tekninen henkilöstö muodostuvat palveluksessa ja reservissä olevista ammattisotilaita. Nykyisen henkilöstörakenteen johdosta kantahenkilökunnasta muodostuvan reservin merkitys korostuu poikkeusolojen suorituskykyjen luomisessa. Nykytilassa reservissä on noin 2 400 ammattisotilasta, joilla tarve kyetään tyydyttävästi toteuttamaan. Puolustusmateriaalin teknistymisestä sekä nykyaikaisen taistelukentän ja johtamisjärjestelmien kehittymisen johdosta ammattisotilaiden tarve poikkeusolojen organisaatioissa tulee pikemminkin kasvamaan kuin vähenemään. Johtopäätöksenä voimme todeta, että nykyinen henkilöstörakenne ja eroamisikäjärjestelmä eivät mahdollista muutoksia poikkeusolojen toiminnan turvaaviin ratkaisuihin ilman, että vaarannamme puolustusratkaisumme uskottavuuden. Nykyinen järjestelmä on varmuudella kustannustehokkain tapa turvata poikkeusolojen organisaatioille riittävä määrä osaavaa ja ammattitaitoista ammattisotilaista koostuvaa reserviä.

Sakari Vuorenmaa
Sakari Vuorenmaa
Puheenjohtaja

PÄÄLLYSTÖLIITTO RY.

Laivastokatu 1 b, 00160 HELSINKI • www.paallystoliitto.fi • toimisto@paallystoliitto.fi • Vaihde 04030-19290 • Faksi 09-726 2299
Toimisto avoinna arkin 9.00–15.00. • s-posti: etunimi.sukunimi@paallystoliitto.fi

Puheenjohtaja Sakari Vuorenmaa 04030-19291, 0299 500 783. Järjestöpäällikkö Arto Penttinen 04030-19292, 050 443 1409.
Järjestösihteeri Anja Mustajoki 04030-19290, Järjestösihteeri Sanna Karell 04030-19297.

Pääläluottamusmiehet Marko Jalkanen 04030-19295, 0299 500 798, Juha Susi 04030-19294, 0299 500 787,
Jukka Mäkinen 04030-19296, 050 5944 613. HUOM! Tekstiviestit eivät toimi 04030-alkuisissa numeroissa.

LAKIASIANNEUVONTA: Asianajotoimisto Lindell (02) 251 1004, (09) 586 2867 e-mail: aatsto@lindell.inet.fi. (Ota yhteys liiton toimistoon ennen oikeusavun pyytämistä.)

Vuosi 2015 on Maavoimissa vakauttamisen aikaa

Teksti ja kuva: Ari Pakarinen

Puolustusvoimauudistuksen suunnittelu ja vaiheittainen toteuttaminen on ollut pitkä prosessi. Uusi organisaatio on lähtenyt hyvin toimimaan ja rakenteelliset säästöt saavutetaan. Henkilöstösuunnittelu on myös ollut poikkeuksellisen pitkä ja vaiheittainen toimenpiteiden sarja, jossa on pyritty osaamisen kohdentamaan mahdollisimman hyvin ja kohtelemaan henkilöstöä tasapuolisesti. Opistoupseereiden rooli osaamisen siirtämisessä on jatkossa merkittävä.

Maavoimien komentaja, kenraaliluutnantti **Seppo Toivonen** oli suunnittelemassa Puolustusvoimauudistusta vuodesta 2011 palattuaan kansainvälisistä tehtävistä Kosovosta. Hänellä on etulyöntiasema mitä uudistuksen tavoiteasetteluun tulee.

- Ensivaikutelma uudistuksen toteutuksen osalta on positiivinen. Maavoimissa vuosi 2015 on vakauttamisen aikaa. Tuki- ja kumppanuusverkoston kanssa suhteet ja

yhteistoiminta saadaan toimimaan halutulla tavalla. Toiminnan ensisijainen ydin on kuitenkin puolustushaarojen toiminnassa, kertoo Toivonen.

Suunnittelun aikana tehtiin Toivosen mukaan jatkuvaa riskiarviointia. Ongelmalanteisiin haettiin nopeasti ratkaisut, jotta korjaavat ratkaisut ja parhaat käytänteet saatiin pikaisesti käyttöön.

- Nyt henkilöstöhallinnossa palataan normaaliin henkilöstösuunnitteluun. Erityinen huomio kiinnitetään osaamiskapeikkojen hallintaan, joita henkilöstörakenteen muutosten ja Puolustusvoimauudistuksen myötä on mahdollisesti syntynyt ja syntymässä, luonnehtii Toivonen.

Uudistuksessa haettiin parannusta kouluttajatilanteeseen. 2,5 kouluttajan määrä peruskoulutuskauden koulutusjoukkuetta kohden on laskennallinen suure, joka on pääosin saavutettu. Joukkotuotannossa on kuitenkin paljon erilaisia koulutusryhmiä kä-

Maavoimien komentajaa kenraaliluutnantti Seppo Toivosta askarruttaa henkilöstön jaksaminen, kun maastovuorokausien ja kertausharjoitusten lisääntyminen kasvattavat työkuormaa.

sittäviä kokoonpanoja, joiden kouluttajatarve on määrällisesti suuri.

Toivosta askarruttaa henkilöstön jaksaminen, kun maastovuorokausien ja kertausharjoitusten lisääntyminen kasvattavat työkuormaa.

Yhteydenpito reserviin tapahtuu kentällä aluetoimistojen kautta. Koeteltu ja hyväksi havaittu perusratkaisu oli olemassa, mutta nyt aluetoimistot saavat tukea joukko-osastoilta entistä paremmin, jotta tehtävät saadaan toteutettua. Aluetoimistot ovat avainasemassa asevelvollisten palvelussa omilla alueillaan.

Haasteita riittää Toivosen mukaan Maavoimissa jatkossakin.

- Joukkotuotannon laatu on kyettävä pitämään korkeana. Se tarkoittaa, että tehtävät ja resurssit on saatava pidettyä tasapainossa. Lisäksi erilaisten tietojärjestelmien ja palveluiden tulisi palvella käyttäjiä parhaalla mahdollisella tavalla. Tämä tulee vaatimaan käytettävyyden parantamista sekä sitkeyttä ja kykyä uuden omaksumiseen meiltä kaikilta.

Vaativien säästövuosien jälkeen on toivottavaa, että Puolustusvoimat saa lisää rahoitusta tulevaisuudessa, jotta mm. materiaalikysymykset pystytään hoitamaan.

Eteneminen urapolulla voi edellyttää palveluspaikkakunnan vaihtoa

Opistoupseereita Maavoimissa on noin 900 ja lisäksi reilut 20 on ylivahvuudessa. Maavoimien opistoupseeristo on kokenut ja ammattitaitoista henkilöstöä. Heidän osaamisensa halutaan hyödyntää vaativissa tehtävissä.

- Tämän lisäksi osaamisen siirtäminen uusille henkilöstöryhmille on varmistettava. Osaamisen siirtäminen on oltava suunnitelmallista ja se on joukko-osastoissa tärkeä tehtävä, vaikka paine joukkotuotantokoulutuksessa on jatkuva, kuvailee Toivonen.

Hyvä, ennakoiva henkilöstösuunnittelu ja avoimiksi tulevien tehtävien hakumenetely, erityisesti opistoupseerien vaativimpien tehtävien osalta, varmistavat henkilöstölle tasapuoliset mahdollisuudet. On tietenkin selvää, että jokainen joutuu harkitsemaan kohdaltaan tapauskohtaisesti omia tavoitteitaan uransa kehittymisen suhteen. Organisaation pienentyessä eteneminen vaativimpiin tehtäviin tulee hidastumaan ja etenemispolku voi edellyttää palveluspaikkakunnan vaihtoa.

Varapuheenjohtaja Jyrki Lukkarisen (MAAV) mielestä yhteistoimintaa ei tule nähdä hallintoyksiköissä ammattiyhdistyksen ajamana aikavivettä ja turhaa työtä aiheuttavana mörkönä, vaan mahdollisuutena ja voimavarana, jota oikein käyttämällä työnantaja pystyy sitouttamaan henkilöstöä suunnitelmiinsa.

Yhteistoiminnan kautta todeksi -

Henkilöstö on tärkein voimavaramme

Teksti: Jyrki Lukkarinen Kuva: Juha Susi

1.1.2015 oli Puolustusvoimauudistuksen rajapyykki, jolloin vuosia kestäneen valmistelutyön tuloksena Puolustusvoimat oli uudessa virtaviivaisemmassa ja kustannustehokkaammassa kokoonpanossa. Maavoimissa, kuten muissakin puolustushaaroissa, koettiin historiallisen suuria muutoksia hallintorakenteiden ja toiminnallisuuksien osalta. Mutta ovatko Maavoimat, Puolustusvoimat tai Puolustusvoimauudistus valmiit? Isossa kuvassa kyllä, mutta käytännön tasolla työt uudistuksen valmiiksi saattamiseksi jatkuvat vielä ainakin tämän vuoden ajan.

Puolustusvoimauudistuksen valmisteluvaiheessa avainasemassa oli henkilöstösuunnittelu, jossa lähtökohdat huomioiden lopputuloksen voidaan todeta kokonaisuutena olevan hyvä. Pääesikunnan ja Maavoimien esikunnan ohjeistukset antoivat hallintoyksiköiden henkilöstösuunnittelulle selkeät ja toteuttamiskelpoiset raamit. Silti osassa maavoimallisia hallintoyksiköitä on kuluneen vuoden aikana tullut esille annettujen ohjeistuksien arveluttavia paikallisia soveltamisia. Räikeimmissä tapauksissa on laiminlyöty tehtävänmääräyksistä tai yhteistoimintamenettelyistä annettuja ohjeistuksia.

Yhteistoimintaa ei tule nähdä hallintoyksiköissä ammattiyhdistyksen ajamana aikavivettä ja turhaa työtä aiheuttavana mörkönä ja pakkopullana, vaan mahdollisuutena ja voimavarana, jota oikein käyttämällä työnantaja pystyy sitouttamaan henkilöstöä suunnitelmiinsa. Juhlapuheissa korostetaan hyvää työnantajakuva, mutta sen eteen tulee tehdä töitä. Se edellyttää muun muassa aitoa ja ennakoivaa yhteistoimintamenettelyä hallinnon kaikilla tasoilla. Yhteistoiminta on molemmiin puolista vuorovaikutusta ja osapuolten kantojen tuomista esille asioiden valmisteluvaiheessa ennen päätöksentekoa. Ohjeistus yhteistoiminnasta ja henkilöstösuunnittelun jatkamisesta on selkeä, oikeanlainen toteutus on kiinni enää vain asenteesta ja tahdosta tehdä asiat oikein.

Oman haasteensa henkilöstöhallintoon ja yhteistoimintamenettelyn toimivuuteen luovat Puolustusvoimauudistuksen mukanaan tuomat yhdistetyt joukko-osastot. Paperilla nykyiset rakenteet ja niiden hallinnoiminen voi näyttää yksinkertaiselta, mutta käytännön tasolla kuluu vielä aikaa, ennen kuin vanhojen hallintoyksiköiden toimintatavat ja -kulttuurit on sulatettu yhteiseksi toimintatavoiksi. Epäonnistumisen paikkana niin työn-

antajan kuin henkilöstöedustajien kannalta on liitetyn joukon henkilöstön tasapuolinen huomioiminen, kun hallinnolliset toiminnot on keskitetty niin sanottuun emojoukko-osastoon. Lääkkeenä ongelmaan on tiedonkulun korostaminen ja yhteistoimintamenettelyn aito hyödyntäminen.

Henkilöstöryhmämuutokset tehtävärakenteissa tulevat jatkossakin olemaan arkipäivää osaltamme, koska eläköitymisen kautta muodostuvaa poistumaa täyttämään ei valmistu enää opistoupseereita. Tällä perusteella ammattikuntaamme ei tule ryhtyä ennenaikaisesti hautaamaan ja kohtelemaan kaltoin tehtävärakenteita käsiteltäessä. Opistoupseeristoa on palveluksessa vielä yli kaksikymmentä vuotta, ja se on pitkä aika, kun ajattelemme nykyhetkestä taaksepäin. Näin tarkasteltuna olisimme vuodessa 1995. Avautuvat opistoupseeritehtävät tulee laittaa avoimeen hakuun yli joukko-osastorajojen, jotta mahdollistettaisiin osaamisen kohtaaminen tehtävien täytössä. Kokemusta ammattikunnastamme kyllä löytyy, sillä nuorimmatkin opistoupseerit ovat palvelleet valmistumisensa jälkeen yli kymmenen vuotta. Aina täyttöä ei kuitenkaan löydy, ja silloin eteen tulevat henkilöstöryhmämuutokset on vietävä eteenpäin ohjeistuksien mukaisesti.

Näin suurten muutoksien jälkeen on syytä laittaa henkilöstöasioiden osalta perusasiat kuntoon. Sitäkään työtä ei kenenkään tarvitse tehdä yksin, ei työnantajan eikä henkilöstöedustajien. Paras tulos saavutetaan aidolla vuorovaikutteisella ja osapuolia kunnioittavalla yhteistoiminnalla.

Hanki ali-, toimi- ja opistoupseerien perinne- tai pienoismitali

Hakemukseen:

- hakijan suku- ja etunimet
- syntymäaika ja paikka, osoite ja allekirjoitus
- liitteeksi kopio sotilaspassista, nimi-kirjasta tai kantakortista, josta selviää palvelus puolustusvoimissa tai rajavartiolaitoksessa, ellei tietoja ole mainittu liiton matrikkeleissa.

Hinnat/muuta tietoa:

- mitali 60 euroa
- pienoismitali 55 euroa
- yhteistilauksena mitali ja pienoismitali 110 euroa
- hintaan lisätään postituskulut ja

lähetykset postiennakolla

- tilaukseen maininta minkä vaihtoehdon mitaleista haluaa
- saatuja tietoja ei luovuteta ulkopuolisille

Hakemus osoitetaan:

Ali-, Toimi- ja Opistoupseerien Perinneyhdistys ry, Lauri Sund, Tapaninkuja 4, 27710 KÖYLIÖ

Lisätietoja:

keijo.t.koivisto(at)kolumbus.fi,
puh 014 377 1582 tai 040 719 2308

Vapaaehtoisuus on pakkoa parempi

Teksti: Antti Kymäläinen Kuva: Samuli Vahteristo

”Onko pakko, jos ei taho, mie en ainakaan taho”, rallatteli Jope Ruonansuu tutussa laulussaan menneen joulun allakin. Pakko ja tahtominen nousivat esiin heti uuden vuoden jälkeen myös Maavoimien operaatiopäällikön prikaatikenraali Petri Hulkon Itä-Savo-lehteen kirjoittamassa kolumnissa, jossa hän pohdiskeli, pitäisikö kriisinhallintatehtäviin osallistumisen olla ammattisotilaille pakollista. Aika ajoin esille nousevan kysymyksen taustalla oli tällä kertaa Helsingin Sanomien (6.1.2015) mukaan NH90-helikopterien lentotoimintaan osallistuvan erikoishenkilöstön, kuten mekaanikkojen, kieltäytyminen EU:n valmiusvuorossa olevan pohjoismaisen NBG15-taisteluosaston tehtävistä.

Vapaaehtoisuus on aina pakkoa parempi - asiassa kuin asiassa. Näin on myös kriisinhallintatehtäviin osallistumisessa. Vapaaehtoisuus varmistaa sen, että tehtäviin lähdetään motivoituneena ja kunkin sotilaan henkilökohtaiseen elämäntilanteeseen sopivana ajankohtana.

Voimassa olevan lain mukaan Puolustusvoimien palkatun henkilöstön osallistuminen kriisinhallintapalvelukseen perustuu vapaaehtoisuuteen. Periaate ilmenee yksiselitteisesti kriisinhallintalain perusteluista sekä eduskunnan ulkoasiainvaliokunnan mietinnöstä ja puolustusvaliokunnan lausunnosta. Lainsäätäjän tahto on sama kuin ammattisotilaiden. Muutosta tähän ei tarvita.

Vapaaehtoisuuden periaatetta korostaessaan sotilaat eivät väistele velvollisuuksiin ja vastuutaan. Perustuslain mukaan ammattisotilaat ovat muiden kansalaisten tavoin velvollisia puolustamaan isänmaataan. Tämän mukaisesti sekä sotilasvalan8 ja muiden lupauksen velvoittamana jokainen ammattisotilas on sisäistänyt sen, että hänen on astuttava etujoukossa kotimaataan puolustamaan. Ulkomaan tehtävät ovat asia erikseen - niihin hakeudutaan oman harkinnan perusteella.

Kriisinhallintatehtäviin osallistuminen on ammattisotilaille hyödyllistä, sillä tehtävistä karttuu osaamista, joka parhaassa tapauksessa edistää uralla eteenpäin pääsyä - joskin päinvastaisiakin viestejä ainakin hetkelisistä notkahduksista on kuultu. Vaativissa - jopa sodan kaltaisissa olosuhteissa - toimiminen vahvistaa myös luottamusta puolustusvoimien suorituskykyyn ja puolustuksen uskottavuuteen. Kriisinhallintatehtävien palvelussuhteen ehtojen parantaminen on investointi suorituskykyyn ja samalla avain rekrytinnin pullonkauloihin.

Myös muiden palvelukseen liittyvien järjestelyjen, kuten vakuutusturvan ja kriisinhallintatehtävissä vammautuneiden jälkihoidon kotimaassa, tulee olla kunnossa. Näin ei ole ollut. Eräs poliitikko totesi jokunen vuosi sitten, että emme me tällaista yhteiskuntaa tavoitelleet, jossa työttömät perustavat yhdistyksiä. Eivät sotilaatkaan usko-neet, että yhteiskunta väisteli vastuutaan kriisinhallintatehtävissä terveytensä menettäneiden hoidon ja kuntoutuksen korvaamisessa. Tätäkin epäkohtaa paikkaamaan on pitänyt perustaa oma yhdistyksensä - Vertaistukiryhmä Vaikeasti Korvattavat ry. Puutteet jälkihoidossa pitää korjata, sillä vammautuneiden veljien kohtaamat vaikeudet osaltaan mietityttävät kriisinhallintatehtäviin hakeutuvia.

Riskit kriisinhallintatehtävissä ovat kasva-neet. Operaatiot ovat luonteeltaan ja olo-suhteiltaan entistä haasteellisimpia. Erilaiset hyökkäykset ja iskut, tienvarsipommit ja miinat sekä taudit muodostavat tehtävissä palveleville aikaisempaa suuremman uhan sekä myös isomman henkisen rasitus-tekijän. Mahdollisesta fyysisen tai henkisen terveyden menettämisestä jokainen lähtijä joutuu käymään oman Jaakobin paininsa. Puhumattakaan siitä pahimmasta vaihtoehdosta. Vaikka menehtynyttä perheen isää tai äitiä ei voi millään rahalla korvata, pitää palkkojen ja korvausten olla riskien mukaiset - ja lähtemisen vapaaehtoista.

Vapaaehtoisia löytyy jos palvelussuhteen ehdot ovat kunnossa

Teksti: Marko Jalkanen Kuva: Petteri Leino

Alkuvuodesta uutisoitiin näyttävästi, kuinka osa Puolustusvoimien henkilöstöstä ei halua osallistua EU:n pohjoismaisen helikopteriosaston kriisinhallintatehtäviin. Taustalla on riittävästi maksettavista korvauksista. Kiistan uutisointi ryöpsähti liikkeelle, kun Maavoimien operaatiopäällikkö, prikaatikenraali **Petri Hulkko** kirjoitti Itä-Savossa julkaistussa kolumnissaan (3.1.2015) valuvirheestä: kriisinhallintatehtäviin osallistuminen on ammattisotilaille vapaaehtoista.

Hulkon mielestä kriisinhallintatehtäviin osallistuminen tulisi lailla säätää palkatulle henkilökunnalle pakolliseksi. Helsingin Sanomat yhdisti kiistan ammattiyhdistyspolitiikaksi pääkirjoituksessaan (9.1.2015) ”Valmius ei ole vapaaehtoista”. Tuon kirjoituksen voi jättää omaan arvoonsa, sillä siinä oli sotkettu lakisääteinen puolustusvalmius ja jokin ihan muu valmius pahasti keskenään. Muutoinkin kirjoituksessa yhdistettiin valmisteilla olevat kriisinhallinnan lakiehdotukset harhaanjohtavasti tähän Hulkon esille nostamaan vapaaehtoisuusasiaan. Hallituksen lakiehdotuksessa kyse on ihan muusta. Uusi laki toteutessaan keventää päätöksentekomenettelyä

ja mahdollistaa sotilaiden lähettämisen yksittäisiin sotilastehtäviin joko sotilaalliseen kriisinhallintaan tai muuhun kansainväliseen kriisinhallintaan. Kuitenkin kaikki kriisinhallintatehtävät ovat jatkossakin vapaaehtoisia. Hulkon kolumnin ajatuksia kriisinhallintatehtäviin pakottamisesta on kuitenkin syytä tarkastella tarkemmin. Kolumnia on kommentoitu myös tämän Päälystöllehden Sanan Säilä -osuuksessa.

Hulkko esitti kolumnissaan huolensa siitä, että kriisinhallintatehtävien rekrytoinnissa törmätään vapaaehtoisuuden kiroon eikä erikoisosaajia tahdo löytyä. Huoli osaajien löytymisestä on aiheellinen, mutta kolumnissa esitetyt lääkkeet asian korjaamiseksi ovat aivan väärät. Mitäpä jos näillä samoilla lääkkeillä ratkottaisiin myös lääkärripulaa, joka veloo monen syrjäseudun terveyskeskuksessa? Tästä seuraisi, että jokainen Hippokrateen valan tehnyt lääkäri voitaisiin lakimuutoksella määrätä minne tahansa töihin ja millä tahansa palkalla jonkun ylivallan määräyksellä, kun tehtäviin ei muutoin löydy päteviä tekijöitä. Haloo! Pakottamisella puututtaisiin totaalisesti ihmisen perusoikeuksiin.

Kolumnissa ei ollut avattu tarkemmin syitä, miksi rekrytointi on ollut niin haastavaa. Syyt löytyvät palvelussuhteen ehdoista ja lääkkeet niiden kehittämiseksi. On oletettavaa, että näitä syitä ei edes tiedetä Maavoimien esikunnassa, koska palvelussuhdekysymykset käsitellään puolustusministeriössä ja Pääesikunnassa. Tällä hetkellä palvelussuhteen ehdoissa koetaan olevan sen verran epäkohtia tai muita kriisinhallintapalvelukseen liittyviä epävarmuustekijöitä, että ne ovat aiheuttaneet rekrytointiin haasteita. Esimerkkinä mainittakoon kriisinhallintatehtävien tapaturmaturva, psykososiaalinen tukiverkosto sekä purku- ja palautusjaksotulkinnat, jotka vaativat kehittämistä. Palkkauskään ei tyydytä kaikkia. Tehtävien vaativuuden arviointijärjestelmään on pesiytynyt monia kummallisuksia, jotka aiheuttavat ihmetystä. Järjestelmä vaatii päivitystä.

Henkilöstöjärjestöjen tavoitteena on tukea työnantajaa, jotta kriisinhallintatehtäviin löytyisi jatkossakin riittävästi vapaaehtoisia ammattisotilaita ja rekrytointi olisi onnistunutta. Päälystöliitto, Upseeriliitto ja Aliupseeriliitto tekevät tässä tiivistä yhteistyötä. Puolustusministeriön, Pääesikunnan ja henkilöstöjärjestöjen kesken on erikseen sovittu neuvottelu- ja osallistumisjärjestelmästä. Tätä hyödyntäen voimme tuoda kentän ääntä kuuluviin, kun palvelusolosuhteita ja palvelussuhteen ehtoja koskevaa päätöksentekoa valmistellaan. On ymmärrettävää, että kriisinhallintaoperaatioiden ytimen odotetaan tulevan palkatusta henkilöstöstä hyödyntämällä ammattisotilaiden korkeaa erityisosaamista.

Työelämässä alansa ammattilainen hinnoittelee osaamisensa vallitseviin työolosuhteisiin, olipa kyse sitten lääkäristä tai ammattisotilaasta. Kun palvelussuhteen ehdot ovat kunnossa ja palkka koetaan tehdystä työstä kohtuulliseksi, vapaaehtoisia löytyy. Näin se vain menee. Sotilashenkilöstön osallistuminen operaatioihin tulee jatkossakin perustua vain ja ainoastaan vapaaehtoisuuteen. Kaikille kriisinhallintatehtävien johdosta kuukausien poissaolo kotioista ei olisi edes mahdollista. Onkin harmillista, jos Maavoimien esikunnassa kuvitellaan, että jokaisella ammattisotilaalla ei ole muuta kuin sotilasura: perheestä ja muusta sosiaalisesta elämästä ei ole niin väliä.

”Työelämässäkin alansa ammattilainen hinnoittelee osaamisensa”

Kriisinhallinnan palvelusuhteen ehdot vuodelle 2015

Teksti: Marko Jalkanen

Kriisinhallintahenkilöstön yhteistoimintaryhmä käsitteli sotilaallisen kriisinhallinnan palvelussuhteen ehtoja ja laati esityksen operaatiokohtaisista päivärahoista ja muista erityisistä palvelussuhteen ehdoista vuodelle 2015. Puolustusministeri **Carl Haglund** hyväksyi tehdyn esityksen. Kriisinhallintapäivärahoihin, joilla korvataan poikkeuksellisia palvelusolosuhteita ja joiden suuruus perustuu operaatiokohtaisen uhka-arvion ja olosuhearvion perusteella muodostettavaan riskitasoon, tuli edelliseen vuoteen nähden vain hyvin pieniä muutoksia.

Afganistanin ISAF-operaatio päättyi vuodenvaihteessa. Suomalaiset kuitenkin jatkavat Afganistanissa neuvonantoon ja koulutukseen keskittyvässä Resolute Support-operaatiossa. Afganistanissa suomalaisen kriisinhallintajoukon henkilöstöön kuuluvan peruspalkassa ollut 15 prosentin tai vähintään 500 euron korotusosa säilyi entisen kaltaisena. Lisäksi niille, jotka toimivat sotilas- ja poliisineuvonantajatehtävissä sekä kouluttajatehtävissä, maksetaan MAT PAT-neuvonantaja- ja kouluttajalisää. Lisän suuruus on enintään vaativuusluokan ja sitä seuraavan ylemmän vaativuusluokan palkkauksen erotus kaksinkertaisena, kuitenkin vähintään 800 euroa kuukaudessa.

Malin, Keski-Afrikan ja Somalian maa-alueen operaatioissa maksetaan edellisen vuoden tapaan 25 euroa vuorokaudessa erityistä operaatiokohtaista päivärahaa kriisinhallintapäivärahan lisäksi. Liberian YK-operaatiota on vaikeuttanut alueella leviävä ebola. Tästä johtuen viime vuoden loppupuolella tehdyllä ministerin päätöksellä myös UNMIL-operaatiossa palveleville maksetaan jatkossa tätä korotettua kriisinhallintapäivärahaa. Lisäksi UNTSO-sotilastarkkailijaoperaatiossa palvelevien kriisinhallintapäivärahatasoihin tuli yksi muutos.

Jatkossa Libanonissa palvelevalle henkilöstölle maksetaan kriisinhallintapäivärahan lisäksi 10 euroa palvelusvuorokaudelta vaativien olosuhteiden vuoksi.

Näitä, kuten muitakin operaatiokohtaisia palvelussuhteen ehtoja, tarkastellaan uudelleen 30.6.2015 mennessä. Lisätietoa kriisinhallintatehtävien palvelussuhteen ehdoista sekä hakeutumisesta kriisinhallintatehtäviin löytyy Puolustusvoimien www.sivuilla tai esimerkiksi Päälystöliiton edunvalvontapainoksesta.

Kriisinhallintapäivärahat vuonna 2015	
Afganistan (RS)	81,95 €/vrk
Libanon (UNIFIL)	50,00 €/vrk
Bosnia-Hertsegovina (EUFOR ALTHEA)	30,00 €/vrk
Kosovo (KFOR)	30,00 €/vrk
Liberia (UNMIL)	54,60 €/vrk + 25 €/vrk
Mali (EUTM ja MINUSMA)	54,60 €/vrk + 25 €/vrk
Keski-Afrikka (EUFOR RCA)	54,60 €/vrk + 25 €/vrk
Somalia (EUTM)	54,60 €/vrk + 25 €/vrk
Somalian merialue (EUNAFOR)	54,60 €/vrk tai aluspalvelulisän kanssa 44,10 €/vrk
Kashmir (UNMOGIP)	25 €/vrk + 15 €/vrk
Lähi-itä (UNTSO)	25,00 €/vrk + OGG HQ:ssa, OGG-D:ssa ja OGG-T:ssä palveleva henkilöstö 25 €/vrk sekä OGL:ssä palveleva henkilöstö 10 €/vrk

Siirtovelvollisen takuupalkkaukseen täsmennys

Teksti: Marko Jalkanen

Päälystöliitto kävi Pääesikunnan kanssa paikallisneuvottelun, joka koski siirtovelvollisen virkamiehen takuupalkkausta. Neuvottelun taustalla oli erimielisyyteen päättynyt välitön neuvonpito. Eräessä joukko-osastossa tulkittiin virkamiehen tehtävänhoitohistorialla kartutetun takuupalkan kuluneen pois aikana, jolloin virkamies oli määrätty takuupalkkaan nähdessä vaatavuudeltaan saman tai korkeamman tason tehtävään. Pääesikunnassa neuvotteluja asiasta käytiin pitkän viime vuotta ja asia vietiin myös puolustusministeriöön kaikkia PVPJ-sopimusaloja koskeviin neu-

votteluihin. Vuoden lopulla asiasta päästiin sopijaosapuolten välillä hyvään konsensukseen.

Peruslähtökohtana Puolustusvoimissa on, että palkkaus määräytyy tehtävien vaatavuuden ja henkilökohtaisen työsuorituksen perusteella. Puolustusvoimien palkkausjärjestelmäsopimuksissa on siirtymävelvollisten virkamiesten palkkauksellista asemaa suojattu erityisin sopimusmääräyksin. Puolustusvoimien tulee siirtotapauksissa selvittää mahdollisuus järjestää tehtäviä siten, että tehtävän vaatavuusluokka ei alenisi. Jos virkamies on tästä huolimatta

velvollinen siirtymään alemman vaativuusluokan tehtävään, tehtävänhoitohistorialla kartutettu takuupalkka (12/24 kk) kuluu vain aikana, jolloin virkamies on määrätty hoitamaan vaatavuudeltaan alemman vaativuusluokan tehtävää. Toisin sanoen takuupalkkaoikeus ei kulu sinä aikana, kun virkamies on määrätty mahdollisesti saman tai ylemmän vaativuusluokan tehtävään. Tällöin henkilön palkkaus muodostuu tehtävän vaatavuuden mukaisesta palkkauksesta, ei siis takuupalkasta.

Päälystöliiton puolustusvoimien luottamusmiesorganisaatio, kuten muidenkin henkilöstöjärjestöjen, päivittyi vuoden vaihteessa. Tähän on syynä luonnollisesti Puolustusvoima-uudistus: hallintoyksiköiden lakkautusten myötä lakkaa myös luottamusmiesteh-täviä. Rajavartiolaikoksessa uusi luotta-musmiesorganisaatio on ollut käytössä jo 1.7.2014 alkaen.

Liitto laati viime vuoden loppupuolella työnantajalle esityksen luottamusmiesor-ganisaation rakenteesta voimassa olevan

Yksittäisen jäsenen kannalta edunvalvonta-organisaation muutoksella on myös mer-kitystä. Hyvät neuvot ja opastus ovat var-mastikin tarpeen, kun tulee aika päivittää yli kaksi vuotta vanhaa virkamiestyönä laa-dittua tehtäväkuvausta tai herää kysymyksiä takuupalkkauksesta.

Mikäli vuodenvaihteen jälkeen on epäsel-vyyttä omasta luottamusmiehestä, löytyy apu liiton nettisivujen jäsenosiosta. Edun-valvontaorganisaatiotaulukot lisätään jä-senosioon helmikuun aikana.

Myös luottamusmiespalkkion maksatuk-

vaikka kasvotusten. Kaikilla on luonnollises-ti oma hallintoyksikön luottamusmies, joka saattaa palvella useamman sadan kilomet-rin päässä ja jäädä siten kaukaiseksi.

Alueelliset pääluottamusmiehet ovat lähes-tyneet paikallisyhdistyksiä talven aikana ja kartoittaneet henkilöitä, jotka ovat käytet-tävissä uudessa organisaatiossa. Haastei-ta nimeämiselle saattaa tulla hallintoyksi-köiden yhdistyessä: kuinka paikat jaetaan eri paikkakuntien suhteen. Usein valinta on-nistuu sopuvaalilla eli ehdokkaita on yhtä monta kuin valittaviakin. Mikäli näin ei ta-pahtuisi, tulisi järjestää vaalit, joissa tuli-si huomioida paikkakuntien jäsenmäärien suhteet. Vuodenvaihteen jälkeen luotta-musmies saattaa olla jäsenelle vieras hen-kilö, varsinkin, jos hallintoyksikkö tai pal-veluspaikkakunta on muuttunut. Valtaosa organisaatioon sijoitetuista luottamusmiehistä on kuitenkin toiminut jonkin toimialu-een koulutettuna edunvalvojana.

Kuka valvoo etujasi?

Teksti ja kuva: Juha Susi

luottamusmiessopimuksen puitteissa huo-mioiden lakkautettavat ja yhdistyvät hal-lintoyksiköt. Esityksessä oli karsittu tar-peettomat paikat pois, samoin yhdistyvien joukkojen edunvalvojien määrä oli mietitty tarkkaan.

Uutta organisaatiota ja luottamusmiesso-pimusta ei ole vielä vahvistettu, sillä Pää-esikunnan henkilöstöosasto on halunnut tarkastella kaikkien sopimusalojen luotta-musmiessopimukset kerralla. Sopimuksis-ta on neuvoteltu alkuvuodesta.

Uuden luottamusmiesorganisaation luon-nosta on esitelty koulutustilaisuuksien yh-teydessä, joten periaatteessa paikallis-tasolla tulisi olla hyvät valmiudet nimetä luottamusmiehensä. Samoin luottamus-miesryhmä tarkastelee vielä ristiin kunkin hallintoyksikön ja paikkakunnan tiedot.

sesta tulee huolehtia paikallistasolla. Mi-käli edunvalvontatehtävä loppui vuoden vaihteessa, olisi siitä pitänyt ilmoittaa työ-antajalle. Aiheettomasti maksettu palkkio peritään pois. Sama toimii luonnollisesti toisin päin eli huolehdi ilmoituksesta myös tehtävän jatkuttua tai alettua.

Haasteensa edunvalvontaorganisaatiol-le aiheuttavat yksittäiset työpisteet tai paikkakunnat, joissa työskentelee muuta-mia päälystöliittolaisia jäseniä. Jokaiseen työpisteeseen ei ole mielekästä sijoittaa omaa luottamusmiestä. Tällaisia työpistei-tä voivat olla esimerkiksi aluetoimistot tai pienet varastoalueet. Näille lähituki osoi-tetaan lähimmästä paikasta, joka saattaa olla vaikkapa eri puolustushaarasta. Lähitu-ella tarkoitetaan henkilöä, johon on helppo ottaa yhteyttä ja jolta avun saa tarvittaessa

"Toimiva luottamusmiesjärjestelmä on yksi tärkeimmistä jäsenpalveluista"

Päälouottamusmies Marko Jalkanen opastamassa yt-men-etelyyn liittyvissä asioissa kapteeni Heikki Tonteria ja yliluut-nantti Matti Mykrää.

Tehtävänkuvauksia päivitetään Henkilöstösuunnittelu jatkuu

Teksti: Juha Susi

Pääesikunnan henkilösasto on julkaissut joulukuussa käskyn AK26834, jolla tulosityksiköitä ohjeistetaan henkilöstösuunnittelun jatkamisesta. Asiakirjaan on sisällytetty periaatteet, kuinka avautuneiden tehtävien täyttö hoidetaan. Samoin käskyssä on kirjaukset siitä, miten opistoupseereilta vapautuneita tehtäviä voidaan siirtää muille henkilöstöryhmille.

Yksi tärkeimmistä kohdista on tehtävänkuvauksen päivittämiseen ja niiden vaativuuden arviointiin liittyvät kirjaukset. Jäsenta- paamisissa ja yhteydenotoissa on useasti ihmetelty, miten aikoinaan virkamiestyönä laaditut kuvaukset saadaan vastaamaan todellisuutta tehtävän sisältöineen ja vastuineen, samoin mahdolliset palkkauksen

perusteet, mikäli kuvaus ei vastaa todellisuutta.

Asiakirjan linjausten mukaan tehtävänkuvauksia voidaan päivittää henkilön hoidettua tehtäväänsä kolme kuukautta. Tämä antaa aikaa henkilölle tehtävään perehtymiseen sekä työyhteisölle omien työnkulkukaavioiden luomiseen. Työyhteisössä saattaa olla tilanne, jossa avoimet kuvaukset eivät vastaa vuoden alun tilannetta henkilövahvuksien ja osaamisen osalta.

Työntekijän ja esimiehen allekirjoitettua kuvauksen, arvioidaan se normaaliin tapaan paikallistasolla. Mikäli paikallistaso esittää vaativuusluokkaa nostettavaksi, on kuvaus lähetettävä aina keskushallintotason arviointiin. Mikäli tehtävän vaativuusluokkanoisee keskustason arvioinneissa, luetaan

palkkavaikutus vuoden alusta alkaen. Erinomainen kirjaus.

Asiakirjassa ei linjata, kenen vastuulla on saattaa keskushallintotason arviointiryhmän puheenjohtajan tietoon, milloin henkilö on aloittanut tehtävänhoidon. Jääkö se allekirjoittajien vastuulle vai paikallistason arviointiryhmille? Samanaikaisesti arviointikierroksilla on varmasti kuvauksia, joita ei ole hoidettu vuoden alusta asti.

Normaaliin menettelytapaan palataan 1.6. alkaen. Silloin mahdolliset luokannousut astuvat voimaan allekirjoitusta seuraavan kuun alusta. Mahdollisten vaativuuden laskujen osalta toimitaan palkkausjärjestelmäsopimusten mukaisesti.

Työajan pyöristys- sääntö muuttui

Teksti: Marko Jalkanen

Puolustusministeriö ja Puolustusvoimien henkilöstöjärjestöt sopivat Puolustusvoimien työaikasopimuksessa sovitun pyöristyssäännön poistamisesta 1.1.2015 lukien. Aiemmin korvausten ja lisien maksamisen perusteena olevat tunnit tasoitettiin täysiksi tunneiksi. Lisä- tai ylityötunteja hyvitetäessä rahallisesti puolta tuntia lyhempi aika jätettiin huomioon ottamatta ja vastaavasti puoli tuntia ja sitä pidempi aika korotettiin lähimmäksi täydeksi tunniksi. Esimerkiksi 3 t 29 min oli 3 tuntia ja 3 t 30 min oli 4 tuntia. Jatkossa korvausten ja lisien maksamisen perusteena oleva aika lasketaan minuutin tarkkuudella. Työjakson päätyttyä virkamiehen päivittäisten työaikojen summasta vähennetään jakson säännöllinen työaika, ja korvaukset ja lisät maksetaan tämän erotuksen mukaisena. Tähän asti lisä- ja ylityötunneista, joista on annettu vapaa-aikakorvaus ja jotka on siirretty työjakson päätyttyä työaikapankkiin, on korvaus jo muodostunut minuutin tarkkuudella. Jatkossa siis raha- ja vapaa-aikakorvauksen perusteet ovat samanlaisia.

Luottamusmies- ryhmä äänestys- voittoon

Teksti: Juha Susi

Vuoden Väkky –kilpailussa etsitään vuosittain ammattiyhdistyksen toimintaa tai ideaa, joka on edesauttanut yhdistyksen kehittymistä, vaikuttavuutta tai jäsenpalvelua. Kilpailun järjestää Toimihenkilöjärjestöjen Sivistysliitto (TJS). Päällystöliiton luottamusmiesryhmä (LMR) oli ehdokkaana kilpailussa ensimmäistä kertaa. Ehdokkaita oli kaikkiaan 13. Päällystöliiton LMR:n ansioksi luettiin kilpailuhakemuksessa ansiokas toiminta Puolustusvoimauudistuksen ja Rajavartiolaitoksen sopeuttamisohjelman toimeenpanossa, erityisesti henkilöstösuunnitteluun liittyvissä yhteistoimintakysymyksissä.

Vuoden Väkky –kilpailun voittajan valitsee TJS:n liittohallitus. Palkinto myönnettiin OP-Pohjolan Henkilöstöyhdistys OPRY ry:n edunvalvontatyöryhmälle.

Kilpailun yhteydessä järjestettiin ensimmäistä kertaa myös yleisöäänestys, jonka voitti Päällystöliiton luottamusmiesryhmä. Verkkoäänistä kohdentui 26,5 % LMR:lle, mitä voidaan pitää erinomaisena tuloksena. Ääniä annettiin verkossa kaikkiaan 812. Liiton luottamusmiesryhmä kiittää kaikkia äänestäjiään.

Liiton luottamusmiesryhmä kiittää kaikkia äänestäjiään ja onnittelee Vuoden Väkkyä.

Verottajalta lunta tupaan palvelusuhdeasumiselle

Teksti ja kuva: Marko Jalkanen

Verohallinto muutti vuoden alusta lukien työ- tai virkasuhteen perusteella saatavien palvelussuhdeasuntojen verotusta. Monella on muistissa kohua herättäneet uutiset Kevan ja Finnairin johtajien asumisjärjestelyistä. Johtajat eivät olleet maksaneet veroa heidän yksityiskäyttöön hankittujen ökyasuntojen todellisesta arvosta. Nyt verotusmuutoksilla on pyritty siihen, että asuntoedun verotusarvo vastaisi aikaisempaa tarkemmin lain mukaista käypää arvoa. Verotusmuutokset eivät kuitenkaan koske pelkästään huippujohtajien asuntoja. Verovaikutukset kohdistuvatkin kipeimmin ihan muualle eli tavallisiin suomalaisiin työssäkävijöihin, jotka asuvat työsuhdeasunnossa.

Luontoiseduksi katsotaan jonakin muuna vastikkeena kuin rahana maksettava etuisuus. Työnantajalta saatu luontoisetu on veronalaista ansiotulota ja se arvioidaan käypään arvoon. Asunnon käypänä luontoisarvona pidetään vuokraa, joka asunnosta maksettaisiin vapailla markkinoilla. Käypä arvo ja työsuhdeasunnon luontoisarvo lasketaan yksinomaan asunnon sijainnin perusteella. Aiemmin asunnot ryhmiteltiin rakennuksen iän perusteella, mutta nyt siitä on luovuttu. Rakennuksen iän ei yleisesti katsottu kuvaavan asuntoedun todellista arvoa, koska siihen vaikuttavat myös huoneiston kunto ja varustetaso. Nyt verotusmuutoksen jälkeen Suomi on jaettu asuntoedun arvostamista varten kuuteen eri alueeseen, ja asuntoedun arvot on laskettu erikseen kullekin alueelle. Helsingin kaupungin osaalueet on jaettu postinumeron perusteella viiteen edellä mainituista alueista. Muutos tulee vaikuttamaan puolustusvoimien työsuhdeasuntojen vuokriin merkittävästi. Jatkossa palvelussuhdeasunnon asukkaan maksaman vuokran tulee olla vähintään luontoisedusta annetun verohallinnon päätöksen mukainen. Toisin sanoen palvelussuhdeasuntojen vuokrasopimusten perusteella ei saa syntyä verotettavaa luontoisetua. Tästä seuraa, että vuokrien korotukset voivat olla jopa 400 euroa kuukaudessa. Verohallinnon päätös osuu Puolustusvoimauudistuksen toimeenpanon kannalta hyvin ikävään aikaan, jolloin henkilöstön siirtoja ja uusia vuokrasopimuksia tehdään poikkeuksellisen suuri määrä.

Tähän asti palvelussuhdeasuminen on ollut osa siirtovelvollisten tukitoimia. Puolustusvoimat on aikojen saatossa ollut yksi suurimmista työnantajista, jotka ovat tarjonneet henkilökunnalleen työsuhdeasuntoja. Tällä on mahdollistettu työvoiman liikkuvuus eri tehtävissä ympäri Suomea. Puolustusvoimien virkamiehet ovat lain nojalla velvollisia siirtymään työnantajan määräyksestä pysyväisluonteisesti toiseen työnsuorittamispaikkaan, joka saattaa si-

Olkoon tämä iltarukous, että josko jostain löytyisi vielä lääkkeitä, joilla siirtovelvollisten asemaa voitaisiin kehittää? Muutoin tässä on siirtovelvolliselle tulossa jälleen yksi saksipotku lisää nivusiin.

jaita toisella puolella Suomea. Lainvalmisteluvaiheiden lausunnoista on nähtävissä, että siirtovelvollisuuden tarkoituksena on ennen kaikkea huolehtia puolustusvoimien rauhanajan tehtävien suorittamisesta ja sodanajan puolustusvalmiuden ylläpitämisestä. Palvelussuhdeasunnoilla ja vuokratuella on myös helpotettu siirtovelvollisuudesta johtuvia sosiaalis-taloudellisia haittoja. Nyt tuki on katoamassa.

Viime vuonna puolustusministeriössä tehty selvitystyö osoitti, että puolustusvoimien muutto- ja siirtokustannusten korvaukset ovat monella tapaa alimitoitettuja, eivätkä ne riitä lainkaan kattamaan siirrosta ja tästä johtuvasta muutosta aiheutuneita kuluja. Korvauksia pyrittiin kehittämään, jotta ne olisivat vastanneet

sekä ajallisesti että euromääräisesti paremmin Puolustusvoimauudistuksen tuomia haasteita. Työnantaja osoitti vastuuta ja teki sopimustarjouksen, jolloin sopimusmuutoksilla ja pääasiassa työnantajarahalla olisi voitu parantaa siirtovelvollisten asemaa huomattavasti. Tarjous oli vallitsevaan taloustilanteeseen nähden hyvä, mutta se ei

jostain käsittämättömästä syystä tyydyttänyt yhtä siviilejä edustavaa henkilöstöjärjestöä. He kaatoivat koko tarjouksen - kiitos. Nyt verotusmuutosten jälkeen tämän järjestön tekemä päätös nousee entistä vahvemmin kyseenalaiseksi. Siirtovelvollisten asema huononee entisestään.

Neuvottelutavoitteiden kartoitus käynnissä

Teksti: Jukka Mäkinen Kuva: Samuli Vahteristo

Joulukuun sopimustoiminnan seurantaryhmän yhtenä asia-kohtana oli vuoden 2015 työskentelyaiheet. Käytännössä nyt kartoitetaan, mistä asioista Rajavartiolaitoksessa olisi mahdollista neuvotella tämän vuoden aikana. Aihealueet ovat rajalliset, koska vi-rastoeriä ei ole käytössä tänäkään vuonna.

Työnantaja haluaa helmikuun kokouksessa henkilöstöjärjestöjen yksilöidyt neuvottelutavoitteet. Valitettavasti kuluvana vuonna ei Rajavartiolaitoksessa ole käytössä min-käänlaisia virastoeriä, joten neuvottelutavoitteiden tulee olla täysin kustannusneutraaleja. Toinen mahdollinen vaihtoehto on siirtää palkkausjärjestelmän sisällä varallisuutta paikasta toiseen. Tämä on luonnollisesti hyvin hankalaa, koska siirrettävä varallisuus on aina jostakin pois eikä kukaan vapaaehtoisesti lähde tinkimään saavutetuista eduista. Joka tapauksessa viime vuonna pitkään jauhetun sopimuspaketin tulisi olla tavalla tai toisella mukana neuvotteluissa.

Työnantajan neuvottelutavoite kirkkaana mielessä

Rajavartiolaitoksen esikunnan suunnittelu- ja talousyksikkö on valmiste-
tellut esikunnan työsuunnitelman
vuodelle 2015 (id2706076/20/RVLD-
no/2015/5/5.1.2015). Suunnitelman liit-
teessä kohdassa 36 on selkeä työnantajan
tavoite tälle vuodelle: "Kehitetään palk-
kausjärjestelmän vaatavuuteen ja suorituk-
seen kytkettyjä palkanosia niiden painoar-
voa vahvistaen".

Toimenpiteen tarkoituksena on siirtää palk-
kauksen painopistettä nykyistä vahvemmin
tehtävän vaatavuuden ja henkilön suorituk-
sen perusteella määräytyväksi kohden-
tamalla niihin mahdollisesti käytettävissä
olevaa sopimusvarallisuutta ja keventämäl-
lä muiden palkanosien painoarvoa. Muil-

la palkanosilla tässä yhteydessä tarkoi-
tetaan lähinnä kokemusosaa. Tavoite on
täysin ymmärrettävä, sillä kokemusosa on
tällä hetkellä ainut palkanosa, johon työn-
antaja ei voi suoraan vaikuttaa. Tehtävien
vaativuusluokat varsinkin uusien tehtävien
osalta ovat täysin työnantajan käsissä, ja
lähes samalla tavalla työnantaja pystyy vai-
kuttamaan suoritusarviointeihin niitä koor-
dinoimalla.

Rajavartiolaitoksen päällystöliittolaisista jä-
senistä yli 70 % on tällä hetkellä saavut-
tanut kaikkein korkeimman kokemusosan
(16,58 % tai 21,58 % tehtäväkohtaisesta
palkkauksesta). Valmiita olemme toki neu-
vottelemaan asiasta ja kuuntelemaan työn-
antajan tarkennuttua esitystä ja laskelmia,
mutta lähtökohtaisesti työnantajan tavoite
vaikuttaa varsin haasteelliselta toteuttaa.

Vaativuusarviointikäsikirjan "tekninen" päivitys valmistelussa

Palkkalautakunnan puheenjohtaja on lähes-
tynyt henkilöstöjärjestöjä seuraavalla toi-
menpideluettelolla liittyen vaativuusarvioin-
tikäsikirjan päivitykseen:

- Muutetaan/poistetaan viittaukset hävin-

neisiin organisaatioihin ja tehtäviin (ml.
teknilliset toimistot sillä varauksella, että
niiden lakkauttaminen toimeenpannaan).

- Poistetaan turhaksi jääneet tehtävät ja kohdat.
- Lisätään arviointilinjaa muutokset tarvit-
tavin osin.
- Lisätään keskitettyjen tukitoimintojen
avaintehtävät tarvittavin osin.
- Tehdään muut tarvittavat muutokset kä-
sikirjan käytettävyyden parantamiseksi
(mm. tehtäväluetteloiden laittaminen
aakkosjärjestykseen).

Sinänsä tämän tyyppinen päivitys olisi ihan
tervetullut, mutta päivitykseen liittyen työn-
antajalla on tavoitteena saada myös tuki-
palveluarviointeihin liittyviä tehtäviä "ujutet-
tua" käsikirjaan.

Päällystöliiton edustajat ovat olleet palkka-
lautakunnassa erimielisiä mm. palveluryh-
mien johtajien tehtävistä, koska niiden vaa-
tavuustaso on Päällystöliiton näkemyksen
mukaan arvioitu työnantajan toimesta sel-
keästi liian alhaiseksi. Ennen kuin tukipal-
veluarviointeihin liittyvät epäselvyydet on
saatettu loppuun, käsikirjan päivityksen hy-
väksyminen tässä laajuudessa ei ole mah-
dollista.

Liiton lomakohteiden kesäkauden varaukset on vahvistettu.

Vielä on runsaasti vapaita viikkoja. Katso www.paallystoliitto.fi ja varaa omasi

Kuva: Samuli Vahteristo

Esitä Vuoden toimihenkilöä ja Vuoden urheilutekoa

Teksti: Arto Penttinen

On jälleen aika tehdä esityksiä Vuoden toimihenkilöksi ja Vuoden urheiluteon tekijästä. Yhdistyksiltä pyydetään esitykset huomionosoituksen kohteista 18.3. mennessä, joten aikailuun ei ole varaa. Hallitukselle osoitetut esitykset voi lähettää liiton toimistoon kirjallisena tai sähköpostilla. Liiton hallitus tekee valinnat palkittavista, ja ne julkistetaan liiton puheenjohtajapäivillä 21. - 23.4. Perusteita palkittavien valitsemiseksi ovat seuraavat:

Vuoden toimihenkilö

- Valittavan henkilön tulee olla liiton jäsen tai sen työntekijä.
- Valinta pyritään ensisijaisesti kohdistamaan henkilöön, joka on toiminnallaan merkittäväällä tavalla vaikuttanut liiton jäsenistön edunvalvontaan, asemaan tai hyvinvointiin.

Vuoden urheiluteko

- Valinta voi kohdistua henkilöön tai yhteisöön.
- Perusteena on vuoden 2014 aikana tehty liikuntaan aktivoiva toiminta tai hyvä urheilusuoritus.

Jäsenrekisteri uudistui

Uusi jäsenrekisteri otettiin käyttöön helmikuun puolivälissä. Tätä kirjoitettaessa ei vielä osaa sanoa, menikö vaihdoksessa

kaikki niin kuin Strömsössä, mutta koeversiot näyttävät lupaavilta. Yhdistysten sähköposteihin lähetetään ohjeistusta rekisteriin liittyen, ja liiton puheenjohtajapäivillä esitellään sovellusta ja sen käyttöä yhdistyksen kannalta. Valitettavasti uudistukseen liittyen tulee liiton www-sivujen jäsenosioon kirjautuminen myös uudistumaan. Ensimmäisen kirjautumisen yhteydessä käyttäjätunnus on oma jäsennumero ja salasana syntymäaika kuuden numeron tarkkuudella (esim. 250264). Jäsensivuilla on jäsenrekisterin vaihdoksen myötä otettu käyttöön weblyytin korvaava e-asiointi. E-asiointissa jäsen voi tehdä osoitteenmuutokset ja ilmoittaa muut tavoitettavuustiedot (s-posti, puhelinnumero). Lisäksi jokaisen palveluksessa olevan jäsenen toivotaan merkitsevän e-asiointissa tietoihinsa hallintoyksikkö, johon kuuluu ja palveluspaikkansa kotipaikkakunta. Esimerkiksi RPR (Rannikkoprikaatti) Kirkkonummi. Vapaassa tekstikentässä voi lisäksi tarkentaa palvelus- ja sijaintipaikkaa, esim. Porkkalan rannikkopataljoona, Upinniemi. Menettelyllä pyritään tukemaan ja osittain helpottamaan luottamusmiesten edunvalvontatoimia.

Eduskuntavaalit

Seuraava Päälystölehti ilmestyy 15.4., jolloin kevään eduskuntavaalien ennakoönnestys on jo päättynyt (8. - 14.4.). Varsinaisen vaalipäivä on sunnuntaina 19.4. Näin ollen Päälystölehdessä ei julkaista puolueiden kannanottoja Suomen turvallisuus- ja puolustuspolitiikkaan liittyen. Tarvittaessa turvallisuus- ja puolustuspolitiikan paneeleista ja puolueiden puheenjohtajien näkemyksistä uutisoidaan liiton www-sivuilla.

Kaskunurkka

Opettaja tarkisti poissaolovihkoa ja huomasi ekaluokkalaisella Pekalla olevan hurja määrä selittämättömiä poissaoloja opetuksesta. "Voi voi Pekka, mitähän sinustakin tulee isona?", opettaja tuskaili. "Kansanedustaja", Pekka kuittasi.

LAKIASIAINNEUVONTA

Asianajotoimisto Lindell
(02) 251 1004, (09) 586 2867
aatsto@lindell.inet.fi
Ota yhteys liiton toimistoon ennen oikeusavun pyytämistä.

Valtiovarainministeri Antti Rinne:

Puolustuskyky säilytettävä

Teksti ja kuva: Juha Susi

Vaikuttajien tapaamiset saivat jatkoa Päälystöliiton ja Upseeriliiton puheenjohtajien tavatessa Suomen Sosialidemokraattisen Puolueen puheenjohtajan valtiovarainministeri **Antti Rinteen** tammikuussa. Mukana olivat puolueen kansanedustajista puolustusvaliokunnan jäsen **Tuula Väättäinen** ja sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan jäsen **Merja Kuusisto**. Liittojen ja henkilöstöryhmien perusesittelyn jälkeen esille nostettiin verohallinnon päätös luontoisetujen laskentaperusteiden muutoksesta. Järjestöt toivat kantanaan esille, mitä kyseinen päätös tarkoittaa Puolustusvoimauudistukseen liittyen. Pahimmillaan liki 400 euron nousu palvelussuhteasunnon vuokraan koettelee erityisesti siirtovelvollisuuden takia muuttamaan joukkoja.

- Puolustusvoimauudistus eteni järjestöjen kannalta katsottuna hyvin. Tehtiin aitoa yhteistyötä ja -toimintaa, ja verottaja palauttaa toiminnan omilla ratkaisullaan, puheenjohtaja **Sakari Vuorenmaa** avasi tapahtunutta.

Ministeri Rinne hämmästeli verohallinnon päätöstä ja sen ajoittumista Puolustusvoimauudistukseen. Hän lupasi selvittää päätöksen taustoja. Tietoa uudistuksen onnistumisesta myös järjestöjen kannalta hän piti hyvänä.

Valtiovarainministerin tapaamisessa ei välttyä rahakeskusteluista. Tällä kertaa se oli puolustuksen parlamentaarisen selvitysr ryhmän loppuraportissa esitetty lisärahoitus puolustusmäärärahoihin. Puheenjohtajat Vuorenmaa ja **Jari Rantala** halusivat kuulla SDP:n kannan loppuraportissa esitettyyn lisärahoitukseen.

- Puolueemme on sitoutunut loppuraportissa esitettyyn lisärahoitukseen. Tuleva hallitus on paljon vartiointia puolustuskyvyn ylläpitäjinä. Kannan huolta siitä, että joukoilla on tarvittavat varusteet, erityisesti erikoismateriaalin osalta, ministeri Rinne totesi. Eläkeratkaisu ja erityisesti sen heijastuminen sotilaseläkkeisiin oli toisena aiheena. Liittojen puheenjohtajien avattua nykyisen järjestelmän taustat ja perusteet haluttiin kuulla Rinteen näkemykset järjestelmän

säilyttämisestä. Vastauksessaan valtiovarainministeriä kiinnosti luonnollisesti raha.

- Kuinka paljon siitä aiheutuisi lisäkustannuksia, mikäli nykyinen noin 3 000 henkilön vahvuinen kaaderiperusteinen reservijärjestelmä korvattaisiin palveluksessa olevilla henkilöillä, Rinne tiedusteli.

Kolmantena asiana nostettiin esille kriisinhallintatehtävät ja niiden palvelussuhteen ehdot. Järjestöjä huoletti erityisesti tehtävissään vammautuneiden asema ja kuntouttaminen.

- Päätösten käsittelyssä ei saa olla byrokratiaa, vaan kruunun on pidettävä huoli pojistaan. Tämä koskee sekä fyysisiä että posttraumaattisia vammoja, edellytti puheenjohtaja Rantala.

Kansanedustaja Tuula Väättäinen pohti, onko veteraani-käsite tässä hidasteena.

- Kuntoutuksissa on mentä hyvää vauhtia eteenpäin viime vuosina. Meidän on oltava valmiilla koko ajan, jotta vammautuneet saavat asianmukaista hoitoa, Väättäinen täydensi.

Päälystöliiton puheenjohtaja Sakari Vuorenmaa ja Upseeriliiton puheenjohtaja Jari Rantala toivat valtiovarainministeri Antti Rinteelle esille kriisinhallintatehtävät ja niiden palvelussuhteen ehtojen heikkoudet. Järjestöjä huoletti erityisesti tehtävissään vammautuneiden asema ja kuntouttaminen.

Resurssien riittävyys huolestuttaa

Teksti ja kuva: Antti Kymäläinen

Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö, kenraalimajuri Ilkka Laitinen on huolissaan Suomen uskottavasta rajavalvonnasta, joka on jatkuvien säästötoimien vuoksi vakavasti kyseenalaistunut.

Vuoden alussa Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkönä aloittanut kenraalimajuri **Ilkka Laitinen** on huolestunut laitoksen resurssien riittävyydestä. Ukrainan kriisin seurauksena turvallisuusympäristö on olennaisesti muuttunut, ja samaan aikaan toimintaa joudutaan sopeuttamaan supistuviiin määrärahoihin. Ennen uutta pestiään Laitinen toimi yli yhdeksän vuotta Euroopan rajaturvallisuusviraston Frontexin pääjohtajana Varsovasa. Paluutaan Rajavartiolaitokseen Laitinen kuvailee miellyttäväksi - ajankohtaisista haasteista huolimatta.

Viimeisten parin vuosikymmenen aikana Rajavartiolaitoksen toimintaa on rukattu monin tavoin. Määrärahoja on leikattu ja henkilöstöä on vähennetty, 1990-luvun alun tilanteesta kaikkiaan 900:lla.

- Toiminnan painopistettä on muutettu siten, että rajavalvonnasta on siirretty voimavaroja rajatarkastuksiin 1 200 henkilötyövuoden verran. Väkeä ja resursseja on siirretty pohjoisesta etelään ja lännestä itään, kuvailee Laitinen.

Pari vuotta sitten käynnistetyllä sopeuttamisohjelmalla tavoitellaan 28 milj. euron säästöä ja 300 henkilön vähennystä. Lisäk-

si noin 500 henkilöä siirtyy uuteen tehtävään tai sijoituspaikkaan. Ohjelma on määrää saada päätökseen vuonna 2017.

- Ohjelmaa suunniteltaessa laitoksen toiminnot priorisoitiin. Tehtäviksi, joihin ei puututtu, määritettiin painopistesuuntien rajojen valvonta, rajaliikenteen sujuvuus, meripelastuksen johtamisjärjestelyt, rajatarkastukset ja sotilaallisen maanpuolustuksen velvoitteet, listaa Laitinen.

Säästöjä on koottu lakkauttamalla rajavartio- ja merivartioalueet, yhdistämällä Raja- ja Merivartiokoulut sekä keskittämällä materiaali-, henkilöstö-, talous- ja kiinteistöpalvelut laitoksen esikunnan alaisuuteen. Myös toimintatapoja on muutettu. Muutoksia ovat auttaneet etupainotteiset investoinnit valvontateknologiaan, ilma-aluslusto- ja vartiolaivoihin.

Tukitoimintojen keskittämisestä huolimatta laitoksen ICT-menot kasvavat. Mutta veikeintä kehitys on kiinteistökuluissa.

- Kiinteistökanta on pudotettu noin kolmanneksen siitä, mikä tilanne oli 15 vuotta sitten. Nyt käytössä olevista tiloista maksetaan kuitenkin kaksi kertaa enemmän, kuvailee Laitinen kustannusten hullunkurista kehitystä.

Turvallisuusympäristö on muuttunut olennaisesti

Ilman Krimin ja Itä-Ukrainan tapahtumaketjuja Rajavartiolaitoksen sopeuttaminen olisi voinut sujuakin. Nyt Neuvostoliiton hajoisesta alkanut myönteinen kehitys päättyi hetkessä. Palattiin idän ja lännen vastakaisasettelun aikaan ja turvallisuusympäristö muuttui kertalaakista.

Tilanne huolestuttaa Laitista - ja isosti.

- Turvallisuustilanne on muuttunut ja vaatimukset kasvavat - ja samaan aikaan leikkaukset jatkuvat. Jos korjausliikkeitä ei tehdä, mennään joka vuosi alaspäin. Hyvän sään aikana toteutetut supistukset ovat ajaneet meidät tilanteeseen, jossa Suomen uskottava ja itsenäinen rajavalvonta on vakavasti kyseenalaistunut, tuskailee Laitinen.

Häntä mietityttää se, miten laitos pystyy jatkossa vastaamaan mahdollisiin häiriötilanteisiin - varsinkin, jos niistä tulee pitkäkestoisia.

- Meidän pitää nyt katsoa koko rajan tehtäväarsenaali uudelleen muuttuneen tilanteen vuoksi. Minkä verran resursseja laitetaan rajatarkastuksiin, minkä verran rajavalvontaan, paljonko aluevalvontaan ja sotilaalli-

seen maanpuolustukseen. Ja jos tilanne jatkuu tällaisena, poliittisen johdon on tehtävä selkeitä valintoja siitä, mitä lisäriskejä toiminnassa otetaan, erittelee Laitinen tilanteen vaatimia toimia.

Resurssipuutteet ovat sisäministeriön tiedossa ja korjausliikkeitä kaivataan. Syksyllä sisäministeri ja oikeusministeri asettivat parlamentaarisen työryhmän arvioimaan sisäisen turvallisuuden, oikeuslaitoksen ja tullin resurssitarpeita seuraavalle kehyskaudelle. Työn on määrä valmistua helmi-kuun loppuun mennessä.

Rajaliikenne vuoden 2012 tasolla

Ruplan kurssi on Laitisen mukaan tärkein rajaliikenteen määrään vaikuttava indikaattori. Kun se laskee, liikenne vähenee.

- Silti liikenteen lasku ei ole ollut niin draamaattinen kuin kuvittelimme. Vuosi 2012 oli ennätysvuosi, ja silloin oli täysi työ selvittää ruuhkista. Sen jälkeen tuli lisäleikkauksia, vaikka liikennemäärät kasvoivat. Me olemme olleet koko ajan takamatkalla.

- Se, että rajaliikenne on nyt vähentynyt vuodesta 2013 vuoteen 2014 noin 12 prosenttia, merkitsee sitä, että olemme edelleen vuoden 2012 tasolla, havainnollistaa Laitinen.

Liikennemäärien supistuttua takamatkaa on saatu kiinni.

- Olemme voineet irrottaa 50 henkilötyövuotta rajatarkastuksista takaisin rajavalvontaan, mistä nämä aikaisemmin revittiin pois. Mutta tämä ei vielä ole läheskään meidän arvioimalla hyväksyttävällä tarvetasolla, tähdentää Laitinen.

Yhteinen hyvä ymmärretään

Laitisella on keskeinen rooli Rajavartiolaitoksen henkilöstöhallinnossa. Millaisena uusi apulaispäällikkö näkee henkilöstön kanssa harjoitettavan yhteistoiminnan?

- Kun aloitin tehtävässäni, oli enemmän kuin tyydyttävää havaita, että henkilöstöjärjestöt puhuivat samaa kieltä siitä, missä laitoksessa nyt mennään. Järjestöt ymmärtävät, että toteutetut toimenpiteet ovat olleet välttämättömiä eikä vaihtoehtoja ole ollut. Turvallisuusympäristön muutoskin ymmärretään. Näkemys siitä, mikä on laitokselle ja henkilöstölle hyväksi, on yhtenäinen, uskoo Laitinen.

Laitoksen virastokohtaisissa virkaehtosopimusneuvotteluissa on menneiden vuosien aikana ollut vaikeuksia päästä sopimuksiin. Laitinen ei halua etsiä syyllisiä ja vatvota menneitä.

- Tällä laitoksella ei ole varaa muistella niitä turhauksia, joita joskus on ollut.

Laitinen pitää Rajavartiolaitoksen palvelusuhteen ehtoja kilpailukykyisinä. Frontexin

pääjohtajana hän pääsi vertailemaan eri maiden rajavirkamiesten ansiotasoa. Vertailussa suomalaiset pärjäsivät hyvin. Hän myöntää, että hyvä palkkaus heijastuu myös työvoiman laatuun.

- Suomessa on Euroopan ammattitaitoisimmat rajamiehet.

Ajankohtaisena sopimuskysymyksenä laitoksessa on joustavien työaika- ja työehtojen käyttö. Tarkoituksena on löytää keinot, miten olemassa olevaa henkilöstöä pystytään käyttämään parhaalla mahdollisella tavalla.

- Kaikki virkaehtosopimuksiin liittyvät mahdollisuudet otetaan tarkasteluun, lupaa Laitinen.

Optimaalisin tilanne olisi se, että työajat voisivat joustaa sekä työnantajan että työntekijöiden tarpeiden mukaan.

- Tehtäväni on tietysti ensisijaisesti katsoa, että henkilöstöä käytetään laitoksen tehtävien kannalta tehokkaimmalla tavalla.

Laitisen mukaan rajalla on henkilöstön käytössä ja työaika- ja työehtojen järjestelyissä erityisiä haasteita. Aika, jolloin henkilöstöä eniten tarvitaan, on loma-aikaa. Vastaavasti, kun työvoimaa on eniten käytettävissä, sitä operatiivisessa mielessä tarvitaan vähiten.

Miellyttävä kotiinpaluu

Laitinen koki paluun kotimaan tehtäviin pitkän Frontexin pääjohtajapestin jälkeen myönteisenä.

- Oli miellyttävää palata, kun tiesi, mistä on lähtenyt ja mihin kuuluu. Ihan kutsutti, että pääsi takaisin, kuvailee Laitinen tunnelmiaan.

Uuteen tehtäväänsä Laitinen sanoo saaneensa erinomaisen puoli vuotta kestäneen perehdytyksen.

- Rajan esikunnassa saamani nykytilanteen briffauksen jälkeen kiersin jokaisen meidän toimipisteen ja tapasin ainakin puolet varustojen henkilöstöstä, kertoo Laitinen.

Henkilöstön tapaaminen teki Laitiseen myönteisen vaikutuksen.

- Väki suhtautuu työhönsä erittäin ammattimaisesti ja tuntee ylpeyttä tekemisestään. Samoin näkyi se, että kehittäminen on olennainen osa tekemistä, eli aina pyritään parempaan, listaa Laitinen toimipaikoilla tekemiään havaintoja.

Haasteellinen pääjohtajuus

Frontexin ensimmäiseksi pääjohtajaksi nimittämisen jälkeen Laitinen lähti nollasta liikkeelle. Kun henkilöstöä ei ollut, hän sai toimia samaan aikaan hallinto-, henkilöstö- ja operaatiopäällikön rooleissa. Piti järjestää toimitilat, rekrytoida henkilöstöä, kassata budjetti ja tärkeimpänä laatia strategia siitä, miten toimintaa lähdetään viemään eteenpäin.

- Seuraavaksi piti luoda kontaktit kaikkien

EU:n 28 jäsenvaltion ja neljän Schengen-kumppanuusmaan rajatarkastusviranomaisiin. Minimitavoitteena oli, että maat hyväksyivät pelikentälle tulevan uuden toimijan ja että nämä tulisivat vakuuttuneeksi siitä, että operatiivisella yhteistyöllä on saavutettavissa lisäarvoa. Toiminnan vakiinnuttaminen oli eräänlaista markkinamiehen työtä ympäri Eurooppaa, muistelee Laitinen. Hänen toimikaudellaan Frontexissa työskenteli 4 - 5 suomalaista rajavirkamiestä sekä vaihteleva määrä kansallisia asiantuntijoita maa- ja meripuolelta sekä koulutus-alalta. Enimmillään virastossa työskenteli noin 10 suomalaista kerrallaan. Viraston hankkeisiin on osallistunut asiantuntijoina myös opistoupseereita.

- Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivista ulkorajayhteistyötä yhteensovittava virasto
- Perustettu vuonna 2005, pääjohtajana Ilkka Laitinen 2005 - 14, Fabrice Leggeri 2015 -
- Avustaa kansallisten rajavartioiden kouluttamisessa
- Tekee riskianalyysyjä ja seuraa rajavalvontaan liittyvää tutkimusta
- Antaa jäsenvaltioille tarvittaessa rajavalvonnan teknistä ja operatiivista lisäapua sekä tukea yhteisten palauttamisoperaatioiden järjestämisessä
- Toimipaikka Varsova
- Henkilöstöä noin 320, vuosibudjetti noin 90 milj. euroa

Ilkka Laitinen

- 52-vuotias
- Kenraalimajuri
- Yleisesikuntaupseeri
- Rajavartiolaitoksen apulaispäällikkö
- Toiminut RVL:n kv-asioiden johtajana, EU:n rajaturvallisuusvirasto Frontexin pääjohtajana, apulaisosastopäällikkönä ja EU-asioiden yksikön päällikkönä RVLE:ssä ja UM:n rajaturvallisuusasiantuntijana sekä RVL:n eri upseeritehtävissä
- Perhesuhteet: Naimisissa, 2 lasta
- Harrastukset: Kuntoilu, musiikki
- Elämänohje: Ymmärrä, miksi tätä työtä tehdään. Ja tee työ niin hyvin kuin voit.

Palkkaus ja palvelussuhteen ehdot kuntoon

Teksti: Matti Vihurila Kuva: Hannu Ojalan albumi

Libanonin UNIFIL-operaatiosta tammikuun lopulla kotiutunut yliluutnantti **Hannu Ojala** on ihmeissään kriisinhallintatehtävien palkkauksesta ja palvelussuhteen ehdoista.

- Jos ei olisi ollut ensimmäinen reissuni, en olisi lähtenyt Libanoniin ollenkaan, hän sanoo nyt suoraan.

Mikä Hannua ihmetyttää?

Kainuun prikaatin huoltopataljoonan esikunnassa toimistoupseerina palveleva yliluutnantti Hannu Ojala (47 v) pohti rauhanturvaajaksi lähtemistä ensimmäisen kerran heti varusmiespalveluksen jälkeen v. 1989. Ensimmäisellä kerralla ei täpännyt, eikä myöskään v. 1996, kun Makedoniaan haettiin henkilöstöä lyhyellä varoitusajalla.

- Vaimon kanssa laitettiin kriiha-hommat jäihin 2000-luvun alkupuolella, kun aloimme odottamaan perheenisäystä. Kesällä 2010 vaimo ilmoitti, että nyt olisi hyvä aika haakeutua, kun lapset ovat jo riittävän vanhoja. Tshadissa oli tuolloin auki kuljetusupseerin tehtävä, mutta joukko-osastossa sanottiin, että mikäli haen sitä, irrotettavuuslausunto tulee olemaan kielteinen, Hannu Ojala kertoo.

Vuoden 2011 kehityskeskusteluissa Hannu ilmoitti olevansa edelleen kiinnostunut kriisinhallintapalveluksesta, minkä seurauksena v. 2012 ilmestyneessä henkilöstösuunnitelmassa hänet oli sijoitettu Afganistaniin kuljetuskomppanian mentorin tehtävään. Sitten tehtävä muuttui OCCP-Balkhin logistic advisoriksi ja lähtöajankohdaksi tarkentui syyskuu 2013. Hannu ehti osallistua jo Tuusulassa FINCENT:issä pidettyyn koulutukseen, mutta sitten lähtö tyssäsi ISAF-operaation supistuksiin. Vuonna 2013 ilmestyneessä henkilöstösuunnitelmassa Ojala oli sijoitettu rotaatioissa 114 Libanoniin MOVCON/kuljetusupseerin tehtävään, vaatiluokka 7A. Sitten hän sai kuulla, että vaatiluokka olisikin pykälää alempi eli 7B.

- Tuolloin pohdin, pitäisikö olla lähtemättä, mutta toisaalta arvelutti sekín, että tulisiko vielä uutta mahdollisuutta. Ajattelin palkkauksen olevan korjattavissa nopeasti, sillä olihan Suomi juuri ottanut pataljoonan johtovastuun ja tehtäviä koko ajan uudelleen-arvioitiin.

Pataljoonan kuljetusupseerilla ja joukkueenjohtajalla sama palkka

Ojalan kriiha-palvelus alkoi toukokuussa 2014. Heti tehtävien vaihdon jälkeen SKJL:ssa (Suomalainen Kriisinhallintajoukko Libanonissa) aloitettiin MOVCON/kuljetusupseerin (pataljoonan kuljetusupseeri) tehtävän kuvauksen tarkistaminen monen muun tehtävän ohella. Porin prikaati puolsi tehtävän uudelleentarkastamista, mutta Maavoimien esikunta ei. Pääesikunta hylkäsi tehdyn esityksen vedoten siihen, ettei tehtävän sisällössä ollut tapahtunut olennaista muutosta. Kaksi Ojalan edeltäjää oli jo aiemmin yrittänyt luokituksen korjaamista, tuloksetta.

- Olisin varmaan hyväksynyt asian, jos tehtävän vaativuus olisi palkkauksen tasolla, mutta kun se ei yksinkertaisesti ollut. Pataljoonan kuljetusupseerin tehtävä oli luokiteltu samalle tasolle kuin joukkueenjohtajan. Yksikön väepelin tehtävästä maksetaan pykälää korkeampaa palkkaa, ja eroa pataljoonan pioneeriupseerin ja pelastusupseerin (molemmissa palvelee ou tällä hetkellä) vaatiluokkiin on jo kaksi porrasta, 8B. Vertaisinkin pataljoonan kuljetusupseerin tehtävää pioneeri- ja pelastusupseerien tehtäviin, Ojala toteaa.

Hän korostaa, ettei ole pudottamassa muiden tehtävien palkkausta, vaan hakemassa oikeudenmukaisuutta itsensä ja seuraajien sa hoitaman tehtävänsä palkkaukseen.

UNIFIL-operaation suomalais-irlantilaisen pataljoonan kuljetusupseeri, yliluutnantti Hannu Ojala (oik.) peräänkuuluttaa oikeudenmukaisuutta kriisinhallintatehtävien palkkaukseen ja palvelussuhteen ehtoihin. Kuvassa vasemmalla Ojalan eteläkorealaisen kollega, kapteeniluutnantti Lee Jun.

Viimein Ojala marssi huolineen pataljoonan komentajan everstiluutnantti **Kari Nisulan** pakeille. Nisula otti asian tosissaan ja teki tehtävänkuvaukseen perustavaa laatua olevat korjaukset, minkä johdosta vaatiluokka saatiin nousemaan pykälällä 7A:een 1.2.2015 alkaen.

- Näin maallikkona häiritsee se, minkä takia näitä asioita ei oteta käsittelyyn henkilön näkökulmasta tarkasteltuna. Kertaakaan ei tullut kotimaasta ylempää ohjausta tai neuvoja siitä, mitä "tehkulle" pitäisi tehdä, aika yksin asian kanssa tunsin olevansa. Aina puhutaan, että henkilöstö on tärkein voimavara, mutta välillä se vaan ei näy siltä. SKJL:ssa asia tiedostettiin ja sen eteen tehtiin kaikki mahdollinen. En ollut palkkaukseen liittyvissä murheissani toimialueella ainoa.

Rangaistaanko palveluksen keskeyttäjää?

Yli luutnantti Hannu Ojala joutui keskeyttämään kriisinhallintapalveluksensa tammi-kuun lopulla 8,5 kk:n palveluksen jälkeen. Syynä oli perheen 13-vuotiaan tyttären vakava sairastuminen, joka vaatii pitkäaikaista sairaalahoitoa. Seuraavaksi hän jäi odottamaan päätöstä oman purku- ja palautumisjaksonsa pituudesta. Libanonissa palvelevilla on 6:tta kuukautta kohden käytettävänä 15 palvelusvapaapäivää (la ja su ei lasketa) eli käytännössä kolme viikkoa. Ojala oli ehtinyt käyttää 22 palvelusvapaapäivää, jotka oli jo ansainnut. Tämän lisäksi kotiuttamisen jälkeen on purku- ja palautumisjakso, jonka pituus puoli vuotta palvelleilla on 16 päivää ja vuoden palvelleilla 20 päivää. Jo ennen kotiutumistaan Ojala sai Pääesikunnasta päätöksen, jossa hänelle myönnettiin 12 päivän purku- ja palautumisjakso – eli vähemmän kuin 6 kuukautta palveleville.

- Pääesikunnasta kerrottiin, että laskennan perusteena on 4 päivää/kk, mikä minun tapauksessani tarkoittaa 34 päivää (4 x 8,5). Kun tästä vähennetään käyttämäni 22 palvelusvapaata, jäljelle jää 12 päivää. Pidän tätä laskutapaa käsittämättömänä, ja minusta tuntuu, että tällä halutaan vähän näpättyä "sopimusrikkurina". Ainakaan tällaiselle maallikolle ei palvelukseen sitouduttaessa aukea asiakirjoista, miten palvelussuhteen ehdot lopullisesti määräytyvät. PE:n tulkinta on varmaankin pykälän mukaan oikea, mutta onko se oikeudenmukainen, Ojala kysyy.

Vastoin käymisistä huolimatta yli luutnantti Hannu Ojala pitää kokemusta hienona ja avartavana, eikä poissulje mahdollisuutta hakeutua uudelleen kriisinhallintatehtäviin.

- Mutta ei välttämättä näillä palvelussuhteen ehdoilla.

2 400 euron "käännösvirhe"

Teksti ja kuva: Matti Vihurila

Keskustelut yli luutnantti **Hannu Ojalan** kanssa palauttivat mieleen niiden määrätymisistä yli 10 vuoden takaa. 2000-luvun alkupuolella palvelin sotilastarkkailijana Afrikassa UNMEE-operaatiossa. Sain puolen vuoden palveluksen jälkeen YK:n tehtävään määräyksen tiedotusupseeriksi operaation esikuntaan. Kansallisen vaativuusluokituksen mukaan operaation esikunnan operatiivisella toimialalla palveleville suomalaisille sotilastarkkailijoille maksettiin 8B:n mukaista palkkaa ja muilla toimialoilla pykälää alemmaa. Samaan aikaan esikunnassa palveli kaksi muuta suomalaista sotilastarkkailijaa, ja kansallisen vanhimman allekirjoittamana Suomeen lähti esitys kaikkien kolmen palkkauksen nostamisesta tehtävän vaatimalle tasolle. Perusteena oli YK:n tehtävään määräys, jossa jokaisen kohdalla mainittiin, että ko. henkilö on siirretty operaation esikunnan operatiiviselle toimialalle (Ops Branch, UNMO HQ) tiettyyn tehtävään, esim. military public information officer'iksi (MPIO).

Hämmästykseni oli suuri, kun kotimaasta tuli PE:n päätös meidän aktiivipalveluksessa olevien osalta. Siinä aktiivipuseerin palkkaa oli nostettu kansallisen vaatiluokituksen mukaisesti, mutta minun palkkaukseni oli pykälää alempi. PE:n kirjallisessa päätöksessä upseerin tehtävät oli osattu kirjata sanasta sanaan oikein esityksestä ja YK-tehtävään määräyksestä ("operaatioupseeriksi operatiiviselle toimialalle ..."), mutta omalla kohdallani luki lyhyt toteamus "tiedotusupseeriksi esikuntaan, (PIO/HQ)" – vailla mainintaa tehtävän sijoittumisesta operatiiviselle toimialalle, vaikka se selvästi oli kirjoitettu YK:n tehtävään määräyksessä ja kansallisen vanhimman allekirjoittamassa esityksessä.

Kotiutumisen jälkeen tein oikaisuvaatimuksen

PE:n henkilöstöosastolle. Kolme päivää myöhemmin Kansainvälinen keskus puolsi esitystäni. Sitten odottelin rauhassa lähes kaksi vuotta, kunnes soitin apulaisosastopäällikölle ja kysyin, miten oikaisupyyntöni käsittely eteni. Noin viikon jälkeen tuli PE:n päätös siitä, että minulle maksetaan vaatimani vaatiluokkien välinen erotus, 2 400 euroa - mutta ilman korkoa. Oikaisupyyntöni oli aikanaan ohjattu samalle henkilölle, joka oli tehnyt esityksen alkuperäisestä luokituksesta, mutta joka jossain vaiheessa oli lähtenyt kriisinhallintapalvelukseen Bosniaan.

Maailma muuttuu 10 vuoden aikana, ja sama koskee myös Puolustusvoimia. Yli luutnantti Hannu Ojalan tapaus valitettavasti osoittaa, että jotain oikeudenmukaisen palkkauksen ja palvelussuhteen ehtojen eteen vielä pitäisi tehdä – etenkin, jos kriisinhallintatehtävistä aiotaan tehdä pakollisia ammattisotilaille. Toivottavasti ei. Vapaaehtoisista rekrytointia edistää sekin, että kriisinhallintatehtävistä ollaan oikeasti valmiita maksamaan - henkilöstöryhmästä riippumatta - niiden edellyttämän osaamisen ja tehtävien vaativuuden mukaista palkkaa.

Document image showing a form titled "PAAESIKUNTA" (Pääesikunta) and "ESITTELY" (Esittely). The form contains information about a personnel change or assignment, dated 16.07.2004. It mentions a personnel change from a military public information officer (MPIO) to a military public information officer (PIO/HQ) in the UNMO HQ. The form also includes a section for "Peruste" (Reason) and "Liitteet" (Attachments).

Document image showing a form titled "PAAESIKUNTA" (Pääesikunta) and "ESITTELY" (Esittely). The form contains information about a personnel change or assignment, dated 16.07.2004. It mentions a personnel change from a military public information officer (MPIO) to a military public information officer (PIO/HQ) in the UNMO HQ. The form also includes a section for "Peruste" (Reason) and "Liitteet" (Attachments).

Panssariprikaati panostaa perusyksiköihin

Teksti ja kuvat: Juha Susi

Panssariprikaatin henkilösuunnittelun tilannekuva oli yksi tärkeimmistä asioista, joista keskusteltiin Päälystölaiton vierailun yhteydessä. Toiminta-alueen laajeneminen ja tiukalle säädetty henkilövahvuus ovat pakottaneet prikaatin johdon miettimään toimenpiteitä, joilla turvataan annettujen tehtävien toteuttaminen. Kommentajan eversti **Pekka Järven** tavoitteena on erityisesti asevelvollisten laadukas koulutus.

- Olemme helpottaneet perusyksiköiden kouluttajatilannetta siirtämällä halukkaita henkilöitä esikunnan tehtävistä. Samoin mahdollisten harkinnanvaraisten virkavapauksien myöntäminen on mietitty tarkkaan, eversti Järvi avaa tilannetta.

Puheenjohtaja **Sakari Vuorenmaa** toi keskustelun yhteydessä esiin työntäjän mahdollisuuden luoda myös perusyksiköihin vaativia ja houkuttelevia tehtäviä, esimerkiksi erikois- ja tukitehtäviä. Nämä tehtä-

Panssariprikaatin komentaja, eversti Pekka Järvi haluaa turvata perusyksiköiden toimintamahdollisuudet kohdentamalla niihin lisää henkilöstöä.

M Sama tehtävä, lisää kalustoa, pienempi palkka Menikö kaikki putkeen?

Helsingin ilmatorjuntarykmentissä työskentelevä yliluutnantti **Janne Vaahtera** toimii hallipäällikkönä uudessa Ilmatorjunnan koulutushallissa. Huolimatta uutuuttaan kiiltävistä koulutus- ja toimitiloista, on Vaahteralla murheit.

- Olen toiminut hallipäällikkönä jo aiemmin. Omalla kohdallani Puolustusvoimauudistus toi lisää kalustoa vastuulle, samoin uutena tekijänä tuli uusi yhteistyökumppani Millog. Tästä huolimatta minulle osoitettu tehtäväkuvaukset on luokan alempi kuin viime vuonna, Vaahtera ihmettelee.

Samanlaisen tilanteen edessä on varmasti useita henkilöitä myös muissa hallintoyksiköissä. Taustalla on riittämättömien perus-

teiden puuttuessa virkamiestöinä laaditut tehtäväkuvaukset v. 2012. Onneksi tilanne on tiedostettu ja hallintoyksiköille on annettu ohjeet vastaavien tilanteiden korjaamiseksi.

Puolustusvoimauudistus meni muuten Vaahteran osalta liki huomaamatta.

- Huomasin seuranneeni aktiivisemmin liiton kotisivuja uudistuksen aikana, samoin Päälystölaitoksen jutut tuli luettua tarkkaan. En ole tarvinnut luottamusmiesten palveluita aiemmin, mutta nyt tehtäväkuvauksen päivityksen yhteydessä sille saattaa olla tarvetta, Vaahtera kertoo.

Tehtäväkuvauksen luokitus huolettaa yliluutnantti Janne Vaahteraa.

Luottamushenkilöillä riittää haasteita

Teksti ja kuva: Ari Pakarinen

vät voisivat pitää sisällään mentorointi- ja järjestelmävastuita. Tehtävän luonteesta riippuen vaikuttavuus voi olla koko joukko-osastoa koskeva, jolloin niiden vaatavuusluokat asemoituvat kohdelleen. Samoin määräaikaikaisilla tehtäväänmääräyksillä voitaisiin tukea kouluttavia perusyksiköitä. Vuorenmaa muistuttaa uudistuksen perusideasta eli osaamisen oikeasta kohdentamisesta. Pitkän palvelusuran tehneen henkilön työpanoksen ja osaamisen kohdentaminen aloitustason tehtävään motivoi harvoja.

Panssariprikaatiin ei muodostunut Puolustusvoimauudistuksen yhteydessä reppeiden joukkoa. Henkilökunta on valtaosiltaan kotoisin Hämeen alueelta, jolloin työssäkäynti onnistuu pääsääntöisesti kotoa käsin. Hallintoyksikkö on solminut noin 50 sopimusta henkilöstönsä kanssa hajautetusta työstä. Erityisesti Lahden suunta on osoittautunut suosituksi hajatyöpisteeksi.

Wanajan hallitus on valmiina ottamaan uusia toimijoita mukaan edunvalvontatyöhön. Edessä vasemmalta puheenjohtaja Kari Paunonen, Kristo Vartiainen, Arto Raitanen ja Ari Viitala, takana seisomassa vasemmalta Jarkko Piekkari, Aki Aarikka ja Sami Räisänen.

Paikallisyhdistyksen edunvalvonta on joutunut olemaan tarkkana henkilöstösuunnittelun edetessä Panssariprikaatissa. Puolustusvoimauudistus hakee paikkaansa varmasti vielä jonkin aikaa, ja luottamusmiesten ja yhteistoimintaedustajien työt eivät suinkaan näy loppuvan. Puolustusvoimauudistus eteni vaiheittain myös paikallistasolla. Henkilöstösuunnittelua tehtiin tiukasti Maavoimien esikunnan ohjauksessa. Lakkautetun Viestirykmentin kokeneiden opistouseereiden osalta suoritettiin varsinainen puhdistus, eikä uusista kokoonpanoista tuntunut löytyvän tarvetta kokemukselle ja osaamiselle. Henkilöstöedustajien aito osallistuminen suunnitteluun jo alkuvaiheessa ei ollut jatkuvan yhteistoiminnan periaatteiden mukaisesti mahdollista, koska valmistelua tehtiin virkamiestyönä hyvin suppealla joukolla.

Esityksiä organisaatiomuutoksiin ja henkilöstön sijoituksiin voitiin tehdä vain poikkeustapauksissa ja laajasti perustellen. Sekaannuksia Panssariprikaatissa syntyi vasta aivan loppumetreillä, kun Maavoimien esikunnan toimenpitein ryhdyttiin muuttamaan organisaatioita ja jopa yksittäisten henkilöiden suunniteltuja tehtäviä.

Tehtäviä ja niiden muutoksia tarkasteltiin yhteistoimintaelimen kokouksissa, mutta ennakoinnin ollessa olematonta eivät Pääly-

töilitön henkilöstöedustajat voineet aidosti osallistua suunnitteluun eivätkä vaikuttaa asioiden kulkuun. Myös henkilökohtaisen yhteistoimintamenettelyn toteuttaminen jäi puolittaiseksi. Määräysten kohteena olevat henkilöt eivät saaneet aitoa mahdollisuutta osallistua henkilökohtaiseen yhteistoimintaneuvotteluun.

Yhteistoiminnan osalta ainoastaan koulutus voi mahdollistaa lain mukaisen ja jatkuvan yhteistoiminnan tulevaisuudessa. Silloin on mahdollisuus täyttää yhteistoimintalain oikea henki myös joukko-osastotasolla.

Sata uutta jäsentä

Uudistuksen edetessä omaa latuaan on Wanajan Päälystöyhdistys saanut samanaikaisesti reilut sata uutta jäsentä. Riikimäen, Lahden ja Hämeenlinnan varuskuntien päälystöyhdistykset ovat lakkauttaneet toimintansa päälystöliittolaisina jäsenyhdistyksiä ja niiden jäsenistöstä suuri osa on siirtynyt Wanajaan. Tämä asettaa yhdistyksen hallinnon uusien haasteiden eteen, jotta useissa eri toimipaikoissa palvelevat jäsenet saavat tuen edunvalvonnassa ja yhdistyksen muut palvelut. Toisaalta uusien jäsenten joukosta löytynee niitä, jotka haluavat olla aktiivisesti mukana edunvalvontatyössä luottamusmiehinä ja yt-edustajina.

Muutoksessa esimiehiltä vaaditaan hyvää pelisilmää

Teksti: Samuli Vahteristo Kuvat: Ari Pakarinen

Puolustusvoimauudistuksen aiheuttamat muutokset työssä ja arkielämässä ovat nyt henkilöstölle jokapäiväistä todellisuutta. Jokaisella työpaikalla joudutaan sopeutumaan, oli kyseessä sitten jo kymmeniä vuosia samassa työpisteessä toiminut tai sinne äskettäin siirtynyt. On selvää, etteivät asiat suju kuin Strömsössä. Käytännön tasolla kuluu vielä aikaa ennen kuin muualta tulleiden ja vanhojen konkarien toimintatavat ja tekemisen kulttuurit löytävät uudet, ehkä jopa hieman jalostuneemmat toimintatavat. On myös eittämättä selvää, että työn siviilielämälle aiheuttamat muutokset löytävät turvalliset uomansa vasta pitkän ajan kuluttua. Jokaisella työpaikalla toimivalla tai sinne siirtyneellä on oma tarinansa, niin myös tähän artikkeliin haastatelluilla Panssariprikaatissa palvelevilla opistoupseereilla. Kaikki ymmärrys ja tuki on työnantajan ja lähempien työkavereiden taholta tarpeen, jotta työ maittaisi, olisi tuloksellista ja perhe-elämä sujuisi muutoksista huolimatta. Lähivuosina kaivataan esimiesasemassa olevilta pelisilmää ja sotilaille ehkä hieman vierasta empatiakykyä. Haastateltavat toivat esiin huolensa opis-

touseereiden asemasta nykyisessä organisaatiossa. Heidän mukaan kaikkien opistouseerien kokemuksta ja ammattitaitoa ei arvosteta oikealla tavalla. Opistouseereita siirretään kentälle entistä huonompiin vaati-luokkiin, jotta upseereille saadaan tilaa organisaatiossa. Tämä on todella huoletuttavaa. Kokeneen opistouseerin pitää saada toimia vaativissa tehtävissä, jotta pitkäaikainen kokemus voidaan siirtää upseereille ja aliupseereille. Kenttä tarvitsee nuoria aliupseereita, jotka edustavat pysyvyyttä, mikä perusyksiköiden elämässä on elintärkeää.

Sopeutumisessa auttaa kavereiden ja uuden työpisteen lämmin vastaanotto

Puolustusvoimien varusmiessoittokunnan varapäällikkö, kapteeni **Tommi Tenhu** siirtyi viime vuoden lokakuussa Hämeen rykmentistä Parolannummelle. Tenhun mukaan Panssariprikaatissa ja Parolan huoltopataljoonassa soittokunnan porukka on otettu lämpimästi vastaan.

- Yksikkömmme sovittaminen osaksi pataljoona ja prikaatia on sujunut hyvin. Toki ison joukon toimintatavoissa on paljon ero-

avaisuuksia. Hämeen rykmenttiin verrattuna koulutuskaluston, ajoneuvojen ja materiaalien tilausmenettelyt poikkeavat hiukan aiemmasta.

- Siirto Lahdesta Parolaan ei ollut kenellekään mieleinen, mutta positiivinen asia on, että saimme siirtyä yhtenä joukkona hyvien työkavereiden kanssa. Yhdessä olemme pystyneet tukemaan toisiamme muutok-

Sami Syväterän mielestä varastoupseerilla on joitakin suunnittelutehtäviä, jotka voisi tehdä Riihimäen varuskunnan tiloissa hajautettuna työnä.

sessä. Haasteet ja niiden käsittely vahventavat entisestään yhteishenkeämme.

Henkilökohtaisella tasolla Tenhulle kaikista suurin murhe on perheen menettämä yhteinen aika.

- Lapset ovat vain kerran lapsia, ja heidän arjessa ei voi enää samalla tavalla olla mukana. Asun viikot reppuriasunnossa Hämeenlinnassa työkavereiden kanssa. Viikonloppuisin yritän olla mieluusti ihan oman perheen kesken. Ystävien tapaaminen ja muu harrastaminen ovat kokeneet inflaation.

Kahden asunnon ja työmatkojen tuomat lisämenot tuntuvat Tenhun perheen taloudessa. Hänen mielestään muuttokorvauksessa on varmasti tarkistamisen varaa. Varsinkin nuoret sotilaat, jotka ovat muuttaneet koko perheensä uudelle paikkakunnalle, joutuvat kustantamaan monia asioita, joihin nykyisen tasoinen muuttokorvaus on riittämätön.

- Meillä ei tällä hetkellä tehdä hajautettua työtä, keskustelua asiasta on ollut. Joitakin tehtäviä voisi hyvinkin tehdä hajautetusti, mikä soveltuvien osien toisi elämään lisää laatua ja puhtia varmasti työhönkin.

Uusi tehtävä syö virtaa

Yli luutnantti **Sami Syväterällä** on laaja kokemusta kouluttajan, yksikön vääpelin ja esikunnan tehtävistä Viestirykmentissä ja Elektroniikkalaitoksella Riihimäellä. Hän siirtyi vuodenvaihteessa Panssariprikaatiin varastoupseeriksi. Syväterälle siirto Parolaan merkitsi kotiinpaluuta, sillä hän kotiutui varusmiespalveluksesta Hämeen jääkäripataljoonasta v. 1987.

- Varusvaraston väki on ottanut minut hyvin vastaan, samoin koko prikaati, ja kiitos edesmenneen Viestirykmentin, että sain käyttää syyskaudella 2014 noin 10 % työajasta perehtyäkseni tulevaan tehtävään. Päivä päivältä oppii varastolla uusia asioita, ja aika on ollut varsin opettavaista ns. tiskien toisella puolella. Suurimpia haittoja

Tommi Tenhu haluaa osoittaa kiitosta Päälystölaiton luottamusmiesjärjestelmälle, jossa hyvin koulutetut luottamusmiehet osaavat antaa apua ja näin mahdollistavat keskittymisen itse työn tekemiseen.

Suurta elämänmuutosta ei uusi tehtävä Aki Aarikalle tuo tullessaan. Hän sai kuitenkin jäädä töihin Panssariprikaatiin.

ovat olleet tietojärjestelmien käyttöoikeuksien puute ja tietysti SAP:n käyttökatkos.

- Vaati-luokkani putosi uuden tehtävän myötä 6A:sta 6:een. Mielestäni vaati-luokitus ei ihan ole kohdallaan huomioon laisteni määrän, yksi aliupseeri ja 10 siviiliä. Vain Tuurin kyläkauppa voittaa meidän asiakasvolyymit, Syväterä havainnollistaa työtään. Hän kulkee päivittäin Riihimäen ja Parolan väliä. Työmatkoihin menee reilu tunti, mikä on aika lyhyt, jos sitä vertaa pääkaupunkiseudun ruuhkissa työmatkaansa tekevään. - Uusi työ kaikkineen on sen verran uuvuttavaa, että näin alkumetreillä ei oikein viikolla riitä virtaa muuhun kuin työntekoon. Silti yritän aina työpäivän jälkeen pyhittää aikaa myös liikuntaan – ei kun tossua toisen eteen.

Komentomiehen paluu kouluttajaksi ei ole helppoa

Yksi Puolustusvoimauudistuksen tavoitteista oli saada kokenutta väkeä varusmieskoulutukseen. Kapteeni **Aki Aarikka** siirtyi vuodenvaihteessa Panssariprikaatista Jääkärykmentin esikunnasta Panssarikraanainheitinkomppanian aliupseerikurssin kraanainheitinlinjan johtajaksi. Yksikön henkilökunta on Aarikalle entuudestaan pääosin tuttua väkeä ja vastaanotto on ollut positiivinen.

- Työ on ollut paljolti entisen tehtävän tiedon siirtämistä esikuntaan jä-

ville ihmisille sekä perehtymistä uuteen työhön, jota olen viimeksi tehnyt yli kymmenen vuotta sitten. Sinä aikana monet, eli lähes kaikki, asiat varusmieskoulutuksessa ovat muuttuneet. Mekanisoidun taisteluosaston taktiikkakin on aivan erilainen kuin aikoinaan koulutettujen panssaripataljoonien taktiikka. Vaati-luokitus on pykälää alempi kuin aikaisemmassa tehtävässä, mutta luottamusmiehenä saan kuitenkin samaa palkkaa kuin ennenkin.

Mies itse ei henkilöstösuunnittelun halukuuskyselyssä ilmaissut mielenkiintoaan siirtyä kouluttajaksi perusyksikköön.

- Oikeastaan ainoa tehtävä perusyksikkötasolla on varapäälikkyys, jonka myös kyselyssä laitoin kolmanneksi vaihtoehdoksi. Uskon kuitenkin, että minun kokemukseni olisi paremmin hyödynnettävissä muualla kuin perusyksikössä, eikä tämä ensimmäinen kuukausi perusyksikössä ole vielä ihan kokonaan mielipidettäni muuttanut. Tulevaisuudessa huomattavasti lisääntyvä maastovuorokausien määrä tulee rasittamaan myös perhe-elämää, Aarikka toteaa.

Urheilukoulun toiminta- edellytykset paranevat

Teksti ja kuvat: Samuli Vahteristo

Vuodesta 1979 alkaen Urheilukoulussa on palvellut 5 800 urheilijaa 56:sta eri lajista. Urheilukoulun vastikään julkaistussa historiakirjassa vilahtelee liuta suomalaisten huippu-urheilijoiden nimiä olympiavoittajista ammattilaisurheilun kirkkaimpiin tähtiin. Monet heistä ovat saaneet aliupseeri- tai reserviupseerikoulutuksen. Se osoittaa, että vuosien varrella sotilaskoulutuksen ja huippu-urheilun vaatteet on voitu sovittaa erinomaisella tavalla yhteen. Urheilun parissa työskentelevien ja sitä seuraavien parissa on herännyt kysymys, miten Urheilukoulun toiminta jatkuu Santahaminassa ja Kajaanissa. Urheilukoulun johtaja, everstiluutnantti **Eero Svanberg** vakuuttaa, että niin sotilaskoulutus kuin huippu-urheilun vaatteet voidaan uusissa puitteissa toteuttaa entistä paremmin.

- On tosiasia, että huippu-urheilun valmennustoiminta, harrastajamäärät, kilpailutoiminta ja harjoittelupaikat keskittyvät pääkaupunkiseudulle kesäurheilulajien ja monien erityislajien osalta. Talvilajeille puolestaan Kajaani ja Vuokatti pystyvät tarjoamaan pääkaupunkiseutua paremmat edellytykset, hän toteaa.

Svanbergin mukaan aluksi on tiivistetty yhteistyötä Pääkaupunkiseudun urheiluakatemian (URHEA) ja lajiliittojen välillä, minkä myötä niin URHEA:n ja lajiliittojen tietoisuus Urheilukoulun toiminnasta kasvaa ja osamista voidaan hyödyntämään molempiin suuntiin.

- Urheilukouluna me saamme puolestaan URHEA:lta ja lajiliitoilta lajiosaamista urheilijoille ja pystymme hyödyntämään myös muita tukipalveluja. Urheilukoulun valmennuksen koordinaattorit ja lajivastaavat ovat tehneet työtä sopivien harjoittelupaikkojen löytämiseksi, ja nämä asiat alkavat olla paremmalla mallilla kuin Lahdessa aikanaan.

Tehokkaampaa sotilaskoulutusta rinnan urheiluvälennuksen kanssa

Everstiluutnantti Svanberg pitää kuitenkin tärkeänä, että myös sotilaskoulutuksen edellytyksiä voidaan parantaa. Siltäkin osin näyttää hyvältä, sillä Kaartin jääkärirykmentti on ottanut Urheilukoulun hyvin siipiensä suojaan. Tilat ovat joiltakin osin ahtaammat kuin Hennalassa, mutta toisaalta ne ovat muihin saarella toimiviin yksiköihin verrattuna väljemmät. Lämpimiä varastotiloja kaivattaisiin enemmän, mutta tässä on katsottava tilannetta kaikkien saarella toimivien silmin.

- Parhaillaan keskitymme siihen, että huippu-urheilijat saavat myös entistä paremman sotilaskoulutuksen. Pyrimme löytämään parhaat mahdolliset harjoitusmaastot ja toimintatavat uudessa toimintaympäristössä eli ammattikielellä luomaan vakioharjoituksia. Meidän on kuitenkin huomioitava muut saarella ja lähiharjoitusalueilla toimivat käyttäjät, kuten Kaartin jääkärirykmentti ja Maanpuolustuskorkeakoulu,

Urheilukoulun Valmennuskeskuksessa urheilijoilla on mahdollisuus tehdä monipuolisia lihaskuntoon liittyviä harjoitteita, testata fyysistä suorituskykyä ja saada tarvittavat fysioterapeuttiset palvelut. Keskus palvelee henkilökunnan liikunta-alan koulutusta ja testaustoimintaa. Kuvassa Markku Rimpiläinen testauttaa kuntonsa testipäällikkö Jari Utraisen tarkkaillessa suoritusta.

Urheilukoulun johtaja, everstiluutnantti Eero Svanberg vakuuttaa, että niin sotilaskoulutus kuin huippu-urheilun vaatteet voidaan uusissa puitteissa toteuttaa entistä paremmin.

joilla on omat alueiden tai harjoitustilojen käyttötarpeet.

Svanbergin mukaan urheilijoiden lajiharjoittelun ja sotilaskoulutuksen keskinäistä aikarytmittelyä on tehostettu, mikä tuo etuja niin harjoitteluun kuin sotilaskoulutukseen. Uudella palvelusaikajaksottelulla sotilaskoulutuksen fyysinen rasitus palvelee osaltaan urheilijan peruskuntoharjoittelua. Viikoittaisessa palveluksessa on myös selvä rytmitys: maanantaisin on koko päivä sotilaskoulutusta, ja muina päivinä urheilun ja sotilaskoulutuksen suhde on puolet ja puolet. Tämä mahdollistaa urheilijalle myös iltaharjoittelun. Urheilukoulussa palvelevia varusmiehiä tullaan käyttämään heidän johtaja- ja kouluttajakoulutukseen liittyen esimerkiksi Kaartin jääkärirykmentin yksiköissä liikuntakoulutuksen harjoitusten johtajina ja kouluttajina.

Henkilökunnan jaksaminen huolestuttaa

Siirtyminen Lahdesta uusiin joukko-osastoihin Kaartiin jääkärirykmenttiin ja Kainuun prikaatiin ei ole tapahtunut hokkus pokkus -tempuna. Muutosvalmistelut ja itse siirtyminen ovat vaatineet henkilöstöltä paljon suunnittelua, neuvonpitoa eri tahojen kanssa, sitkeää työtä ja henkistä kasvua sekä kamppailua, miten sovittaa oman perhelämän ja työn vaatteet keskenään.

Svanberg on käynyt jokaisen henkilökuntaa kuuluvan kanssa luottamuksellisen keskustelun siitä, missä kunkin kohdalla mennään. Henkilöstö on ollut todella kovilla ja hän on huolestunut heidän jaksamisestaan.

- He ovat minun luottopakkejani, jotka voidaan heittää kaukaloon tilanteessa kuin tilanteessa. He antavat sydämensä suomalaisen huippu-urheilun ja sotilaskoulutuksen hyväksi, mutta jaksako useita vuosia sellaista rumbaa, että herätyskello soi viideltä ja startataan Lahden seudulta Santaha-

minaan, tehdään päivän työt ja iltakuuden jälkeen ollaan kotona perheen tai harrastusten parissa. Epäilen, että sitä jaksaa muutaman vuoden, mutta entä sitten. Näitä kavereita tarvitaan.

Pääosa henkilöstöstä asuu edelleen Lahden seudulla. Osa on hankkinut ns. reppurin asunnon pääkaupunkiseudulta ja välttää matkustelun sekä siihen liittyvät vaarat ja ajalliset menetykset, mutta joutuu asumaan erillään perheestään. Kumpikin vaihtoehto käy kukkaron päälle, sillä asuminen pääkaupunkiseudulla on kallista. Jos myy omakotitalon Lahden seudulta, summalla ei saa kummoistakaan asuntoa pääkaupunkiseudulta. Svanberg sanoo tukevasa hajautettua työtä aina, kun työ sen mahdollistaa.

- Hälvälässä on tilat ja tarvittavat välineet hajautetun työn tekemiseksi. Luotan sataprosenttisesti henkilöstöni ja heidän arviointikykyynsä siinä, että milloin he voivat olla hajautetussa työssä. Nyt toiminnan käynnistämismvaiheessa siihen ei juurikaan ole ollut mahdollisuutta, mutta jatkossa uskon siihen olevan paremmat edellytykset.

Henkilökunnan palkkaukseen vaikuttavat luokitukset on saatava vastaamaan tehtyä työtä ja osaamisvaatimusta

Henkilöstön palkkaan vaikuttavissa vaatiluokissa ei ole huomioitu valmennukseen tai huippu-urheiluun liittyvää ammattitaitoa ja sen tuomaa lisäarvoa Urheilukoulun ja Puolustusvoimien toimintaan.

- Jatkossa tämä asia pitää saada ajan tasalle, ja siihen on tarkoitus palata, kun olemme saaneet aseteltua jokaiselle sopivat työtehtävät kohdalleen. Sen jälkeen ne on kirjattava ylös ja tehtävät luokiteltava uudelleen. Olemme keskustelleet henkilöstön kanssa tästä asiasta ja he ovat tietoisia tilanteesta. Lopulta on kyse siitä, ymmärretäänkö luokituksista päättävien taholla, mikä merkitys meidän henkilöstöllä on, ei yksin varusmiesten sotilaskoulutuksen ja huippu-urheilun valmennuksen suhteen, vaan myös koko puolustusvoimien henkilökunnan liikunta-alan koulutukseen ja tutkimukseen, Svanberg painottaa.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että Urheilukoulun arkeen sisältyy paljon Puolustusvoimauudistuksen mukanaan tuomia haasteita, mutta se pystyy muutoksen jälkeenkin takaamaan huippu-urheilijoille laadukkaan sotilaskoulutuksen ja samalla mahdollisuuden valmentautumiseen. Sen rinnalla Urheilukoulussa palvelevat oppivat huippu-urheiluun kuluvaan tiukan, kurinalaisen ja säännöllisen elämänrytmin. Lisäksi he oppivat urheilijan tarvitsemia sosiaalisia vuorovaikutustaitoja ja kasvavat henkisesti sekä pystyvät kehittämään urheilijana omaan lajiin tarvittavia perusominaisuuksia. Tästä pitävät huolen Urheilukoulun henkilökunta ja monet muut tukihenkilöt. Jatkossa on tuettava tavalla tai toisella myös henkilöstön jaksamista sekä huolehdittava riittävästä henkilöstömäärästä, jotta työn kuormittavuutta voidaan jakaa.

FAKTA

Hämeen rykmentti lakkautettiin osana Puolustusvoimauudistusta, ja Puolustusvoimien Urheilukoulu siirtyi Lahden Hennalasta Santahaminaan osaksi Kaartin jääkäriykmenttiä.

Urheilukoulun tehtävänä on antaa varusmiespalvelustaan suorittaville motivoituneille ja lahjakkaille urheilijoille (ml. vapaaehtoista asepalvelusta suorittavat naiset) mahdollisuus toteuttaa sotilaskoulutuksen ohessa systemaattista valmentautumista.

Tiedustelukomppaniaan otetaan kaksi saapumiserää, keväällä talvilajien ja syksyllä kesälajien urheilijat, yhteensä noin 150 urheilijaa. Lumilajien edustajat palvelevat Kainuun prikaatissa. Urheilijat palvelevat Urheilukoulussa pääsääntöisesti 347 vrk, ja heidät koulutetaan vähintään aliupseereiksi. Parhaiten menestyneet saavat reserviupseerikoulutuksen.

Urheilukoulun palkatun henkilöstön vahvuus on 31, ja sotilaskoulutustaitojen lisäksi he omaavat laaja-alaisesti tietoa eri urheilulajeista ja ovat huippuvalmentajia tai palvelevat testauksen, fysioterapian tai urheiluun liittyvän tutkimuksen piirissä.

Valmennustoiminta toteutetaan koulutettujen lajivastaavien koordinoimina, tiiviissä yhteistyössä lajiliittojen ja pääkaupunkiseudun urheiluakatemian (URHEA) kanssa. Urheilukouluun valitut suorittavat valmennuskurssin palvelukanssa aikana.

Markku Rimpiläinen ja Eero Virtanen pohtivat Urheilukoulun siirron mukanaan tuomia uusia haasteita.

Rakkaus urheiluun auttaa kestäämään -

Matkustaminen syö miestä

Teksti: Samuli Vahteristo Kuvat: Samuli Vahteristo ja Minna Tuhkalainen

Urheilukoulussa jääkäriinjohtajana toimivan ylikuulnannli **Eero Virtasen** herätyskello soi arkiamuisin noin klo 5.30. Mies tekee pikaisesti aamuas-kareet, ja puolta tuntia myöhemmin auton nokka kääntyy nastolalaisen omakotitalon pihasta kohti Helsinkiä. Työpäivän jälkeen ruuhkaisilla teillä on edessä kotimatka. Virtasen laatu aika perheen parissa alkaa ilta kuuden jälkeen. Auton mittariin kertyy päivittäin kilometrejä 234. Ei kuullosta houkutelevalta, mutta ylikuulnannli Virtanen ei valita, vaikka matkustaminen syö miestä.

- Ei meistä kukaan työpaikalla ilosta ole itkenyt sen jälkeen, kun tieto Urheilukoulun siirtymisestä Santahaminaan ja Kajaaniin julkistettiin.

Jokainen Urheilukoulussa palveleva on omalla kohdallaan puntaroinut itselleen ja perheelleen sopivan vaihtoehdon. Valittavana on joko päivittäinen matkustaminen, muutto pääkaupunkiseudulle perheenä tai viikot reppurina kakkosasunnossa Santahaminassa tai pääkaupunkiseudulla. Helsingin kalliit asunnot jättävät vain kovin vähän vaihtoehtoja.

- Pääosa jatkaa asumista Lahden seudulla ja kulkee omalla autolla päivittäin töihin. Osa pystyy käyttämään kimppakyytiä, mutta kaikki eivät, koska kyytiporukan kerääminen ja purkaminen toisi matkustusaikaan lisää noin tunnin päivässä, Virtanen kertoo. Hänelle puoliso ja lapset ovat tärkeitä, ja

heidän kanssaan hän haluaa viettää aikaa, joten päivittäinen työmatka on ainut vaihtoehto. Vaakakupissa painoi paljon pari vuotta sitten perheelle valmistunut omakotitalo, joka tuo sellaista asumismukavuutta, mihin perheellä ei olisi varaa pääkaupunkiseudulla.

- Puolentoistatunnin työmatka suuntaansa päivittäin on toki laittanut miettimään myös muita työpaikkoja. Nyt olen kuitenkin täysillä mukana tässä mitä teen enkä ole hakenut tai edes katsonut muuta tarjontaa.

Kaarin jääkäriyrykmentissä Urheilukoulun työntekijät on otettu Virtasen mukaan vastaan hienosti.

- Työhuoneet ovat yksikössämme melko ahtaat. Samoin työhuoneiden sijoittuminen saman saapumiserän kouluttajilla eri kerroksiin tuo haasteita asioiden sopimiseen ja joustavaan tiedonkulkuun. Neuvotteluhuoneita saisi ihannellassa olla kaksi lisää ja toinen luokkatilaa. Hienon kasarmien Kaarti oli Urheilukoululle kuitenkin varannut. Kyllä täällä kelpaa työtä tehdä.

Urheilukoulun henkilöstöresurssit vaikuttavat Virtasen mielestä ainakin tällä hetkellä liian vähäisiltä.

- Siirron jälkeinen aika on ollut työurani työntäyteisin ajanjakso, kun kaikki on uutta: uusi joukko-osasto ja uusien valmennusmallien omaksuminen lisäävät työn kuormittavuutta.

Kesälajien näkökulmasta Urheilukoulun siir-

tyminen Santahaminaan oli selvä edistysaskel.

- Pääkaupunkiseudulta löytyy kesälajien valmennukseen varsin mallikkaat olosuhteet ja valmennusosaaminen. Pääkaupunkiseudun urheilukatemian kanssa muodostettu vahva yhteistyö on mahdollistanut monille lajeille osallistumisen akatemiavalmennukseen ja syventänyt myös Urheilukoulun ja lajiliittojen välistä yhteistyötä. Hieno lähtölaukaus ja edistysaskel, mikä varmasti tehostuu vielä tästäkin, kun yhteistyö jatkuu.

Virtasen pitkän työpäivän vastapainona on työn mielekkyys, joka auttaa jatkamaan.

- Kovilla tässä ollaan tuon matkustamisen ja siihen liittyvien vaarojen takia. Jatkossa saatan joinakin päivinä vuoden aikana pystyä tekemään esimerkiksi suunnittelutyötä Hälvälässä, missä on hajautettuun työhön tarkoitettu työpiste. Annan kuitenkin suuren arvon sille, että Urheilukoulussa työskennellessä on mahdollisuus olla mukana suomalaisessa huippu-urheilussa ja vaikuttaa ikäluokkansa parhaiden urheilijoiden urakehitykseen heidän varusmiespalveluksensa aikana. Työ on palkitsevaa. Työn mielekkyys ja hyvä työyhteisö ajavat minua eteenpäin, vaikka urakehitys ei ainaakaan palkkaluokkien valossa kovin valoisalta näytä, Virtanen ynnää.

Viikot erossa perheestä

Yliluutnantti **Markku Rimpiläinen** on perheensä kanssa tehnyt toisenlaisen valinnan kuin Virtasen perhe.

- Perhe jäi Lahteen ja itse muutin Santahaminaan. Viikot asun saarella ja viikonloppuisin käyn perheen luona. Sosiaalinen elämä tulee harrastusten kautta. Aloitin valmentamisen myös pääkaupunkiseudulla.

Erillään asuminen käy Rimpiläisen perheen kukkarolla, sillä Santahaminassa yksiöstä saa maksaa vuokraa 700 euroa. Vuoden ajan hänelle maksetaan erilläänasumiskorvausta, mikä on 30 % virkamiehen päivärahasta.

- Erilläänasumiskorvaus auttaa taloudellisesti, mutta se ei korvaa poissaoloa kotoa. Korvausta saa luonnollisesti vain niiltä päiviltä, kun asuu Santahaminassa. Yksiö kalustettiin osin kotoa tuoduilla kalusteilla. Muutoraha riitti välttämättömimmän lisäkalustuksen hankintaan.

Rimpiläisen mielestä muutosprosessi oli henkisesti raskas, eikä hän toivoisi sitä kenenkään kokevan. Sopeutuminen on kuitenkin lähtenyt hyvin käyntiin. Uudessa joukko-osastossa on tulijat otettu hyvin vastaan. Hän kertoo työmotivaation olevan hyvällä tasolla, vaikka tehtävä muuttui. Henkilöstön vähäisyys lisää Rimpiläisen mukaan työkuormitusta. Hän toimii joukkueen johtajana.

jan tehtävässä ja vastaa yleisurheilijoiden valmennuksesta. Osalla henkilökunnasta on mahdollisuus hajautettuun työhön. Kouluttajan tehtävässä hajautettu työ ei juurikaan ole mahdollista. Myönteisiä puoliakin Urheilukoulun siirrolle Rimpiläinen löytää paljon, mikä osaltaan auttaa jaksamaan.

- Pystymme täällä rytmittämään paremmin sotilaskoulutuksen ja urheiluvalmennuksen. Sotilaskoulutuksen harjoituspaikat ja valmennusolosuhteet ovat entistä paremmat. Lähellä olevat liikuntapaikat (Liikuntamylly, Mäkelänrinne, Eläintarha) tukevat oman lajiryhmäni yleisurheilijoiden harjoittelua. Valmennusolosuhteisiin tehokkaan lisän tuo uusi Valmennuskeskus aivan yksikön vieressä. Se mahdollistaa monipuolisten harjoitteiden tekemisen ja kattavat testipalvelut.

Muutos antoi mahdollisuuden parempaan elämään

Talvilajien huippu-urheilijoiden koulutus siirtyi takaisin Kainuun prikaatiin. Se tiesi paluuta juurille, sillä ennen Urheilukoulun perustamista talvilajien huippu-urheilijoiden koulutuspaikkana oli Kajaani. Kainuun prikaatin Urheilukomppaniassa koulutettiin suomalaisia talvilajien huippu-urheilijoita vuodesta 1964 vuoteen 1979, jolloin Urheilukoulu perustettiin Lahteen.

Tarina kertoo, että kun Urheilukoulun henkilöstöltä hyvin aikaisessa vaiheessa kysyttiin, löytyykö vapaaehtoisia, jotka ovat halukkaita siirtymään Kajaaniin, muut tuskin ehtivät katsoa ympärilleen, kun yliluutnantti **Janne Tuhkalaisen** käsi nousi pystyyn.

- Olen lähtöisin Savon

prikaatista ja koin jalkaväkijoukko-osaston enemmän kotoisaksi. Tiesin myös, että Kajaani lähialueineen tarjoaa urheilijoille suorastaan erinomaiset harjoittelumaastot ja suorituspaikat. Voin jopa puhua Suomen parhaista harjoitteluolosuhteista. Noin 30 km:n päässä sijaitseva Vuokatti onkin kaikille lumilajien urheilijoille tuttu leiripaikka jo usean vuoden ajalta.

Tuhkalaisen perheen "neuvottelupöydässä" vallitsi alusta pitäen asenne, että muutos on mahdollisuus, joka pyyhkii siitä aiheutuvat pikku haitat maton alle.

- Perheen tulotaso laski, koska puolison työllisyysnäkymät eivät ole eteläisen Suomen veroiset. Sotkamossa perheellä on kuitenkin mahdollisuus moniin harrastuksiin, lisäksi luonto ja palvelut ovat lähellä. Vaimolleni tämä on haaveiden täyttymys. Lapset ovat tykänneet todella paljon. Vanhempi poika riemuitsee, kun voi nähdä suuria riistaeläimiä kodin lähetyvillä, vaikka asumme taajamassa. Lyhyen kokemuksen jälkeen voimme perheenä todeta, että Sotkamo on asuinpaikkana paratiisi.

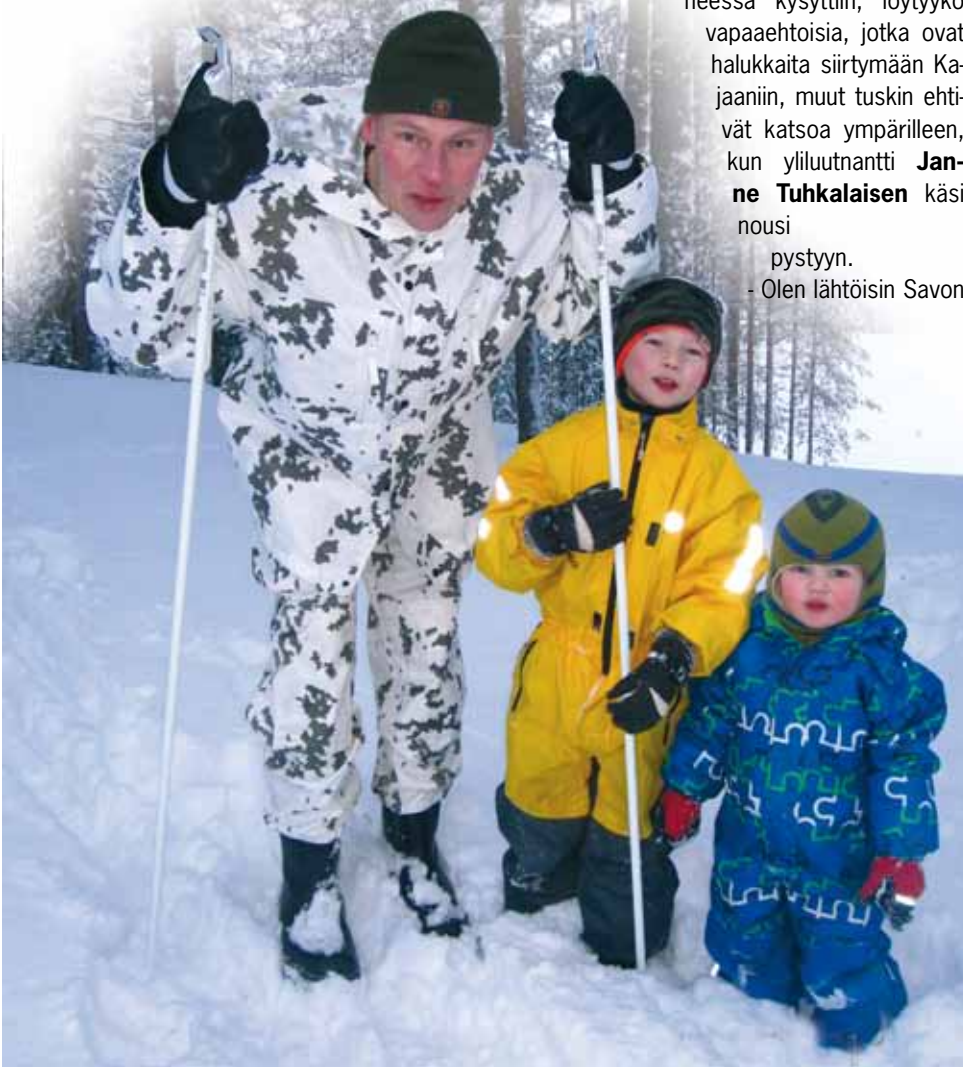
Työnantajan tukitoimet auttoivat Tuhkalaisen perheen muuttoprosessia.

- Kevennyksenä voisi heittää, että muuttorehalla saimme uuteen kotiin puusepän mittatilaustyönä tekemät kaapistot. No, tällä laskutavalla varsinaisen muuton kulut jäivät itselle maksettavaksi. Noin 30 minuutin ajomatka töihin pienen totuttelun jälkeen ei tunnu missään. Hankin vielä autooni Xenon-valot, joten johan tienvarret loistavat, Tuhkalainen höystää huumorilla kokemukseen.

Kainuun AUK II -vaiheen päättyessä Tuhkalainen voi jo hyvillä mielin todeta, että he ovat onnistuneet toteuttamaan lumilajien varusmiehille erittäin laadukkaan valmentautumisen sekä jämän ja haastavan sotilaskoulutuksen. Tuhkalaisen mukaan Vuokatti-Ruka urheiluakatemia kanssa käynnistetty yhteistyö valmennuksen osalta on ollut hieno ratkaisu.

- Harjoitteluun on saatu laatua ja jokainen harjoitus tehdään ajatuksella. Tämä on myös poikunut sen, että laadukkaan sotilaskoulutuksen toteuttaminen on ollut mahdollista pienillä henkilöstöresursseilla, vaikka kyllä tähän kolmatta sotilashenkilöä kaivataan. Työkuormaa on vähän liikaa, mutta koen työn mielekkääksi ja sopeutuminen uuteen, urallani jo kolmanteen joukko-osastoon, on sujunut helposti.

Janne Tuhkalainen on tyytyväinen siirtoonsa. Se on tuonut perheelle lisää laatua elämään mm. luonnonläheisyyttä. Perheen pojat Olli ja Eero mielivät mukaan hiihtolenkille

Lippu laskettiin viimeisen kerran Hämeen rykmentissä

Teksti ja kuvat: Antti Kymäläinen

Henry Lipponen siirtyy Hämeen rykmentin lakkauttamisen myötä kurssin johtajaksi Santahaminan Urheilukouluun. Hannu Rahkonen vahvistaa jatkossa osaltaan puolustusvoimien reserviä.

Kapteenit **Hannu Rahkonen** ja **Petri Kuivalainen** laskivat uuden vuoden aattona kielekkeisen valtiolipun viimeisen kerran Hennan lippukentän salosta. Lipunlasku sinetöi Hämeen rykmentin toiminnan päättymisen Lahdessa osana Puolustusvoimauudistusta. Molemmille pitkään palvelleille opistoupeereille kunniatehtävä oli viimeinen virkavelvollisuus ennen reserviin siirtymistä.

- Tämä oli haikea tapa jättää tällä tavoin rykmentti. Mukavampaa olisi ollut odottaa tänne jatkossakin mahdollisia kutsuja tilaisuuksiin ja tapahtumiin. Nyt näitä ei tule. Haikeutta lisää myös oman Lahden Päälystöhdistyksen toiminnan päättymisen, kuvailee vuodesta 1992 Hämeen rykmentissä palvellut Rahkonen tuntojaan.

Sananlaista haikeutta on purkautuneen Lahden Päälystöhdistyksen viimeisellä puheenjohtajalla kapteeni **Henry Lippolla**.

- Olen tykännyt Hämeen rykmentistä työyhteisönä. Täällä on ollut välitön ja hyvä henki. Rykmentti on ollut inhimillinen työpaikka, joka on vastoinikäymisissäkin tarjonnut tukea, sanoo Lipponen.

Säröjä sieluun

Rykmentin henkilökunnan tuntoja puettiin sanoiksi lipunlaskutilaisuuden puheissa.

- Montako säröä sieluni sietää ennen kuin murenee, kysyi kenttähartauden pitänyt sotilaspastori **Risto Kaakinen** Kolmas Nainen -yhtyeen Pyörteeseen kappaletta lainaten.

- Tänään me luovumme tästä varuskunnasta. Luovumme koivukujasta, upeimmasta sotilaskodista, satavuotisesta kasarmi-alueesta. Usean kohdalla luopuminen tarkoittaa erityisesti työyhteyden katkeamista ystävien väliltä. Luopuminen synnyttää haikeuden tunteen. Näin siksi, että tämä kaikki ympärillämme on ollut meille merkityksellistä, rakasta. Hennala on ollut enemmän kuin työpaikka, kiteytti Kaakinen.

Ratsuväen perinteitä vaalitaan vastaisuudessakin

Puolustusvoimain komentaja, kenraali **Jarmo Lindberg** korosti toimintansa päätävän Hennalan varuskunnan historiaa tärkeänä ja monipuolisena koulutuskeskuskana huollon eri osa-alueilla. Myös Urheilu-koulun ja Varusmiessoihtokunnan vaiheet jäivät suomalaisten mieliin.

Lindberg kevensi mollivoittoista tilaisuutta ratsuväen hevosiin liittyvällä tarinalla.

- Kun Hämeen ratsujääkäripataljoona luopui täällä viidestä viimeisestä vetohevosesta 18.1.1971, piti komentaja hevosille lähtöpuheen ja kukin hevonen sai ylimääräisen kaura-annoksen.

Puolustusvoimain komentaja painotti, että Hämeen ratsujääkäripataljoonan perinteet jäivät edelleen Lahteen ylläpidettäväksi aluetoimiston päällikön ja Ratsumieskillan yhteisvoimin.

Maanpuolustustoiminnan jatkumiselle edellytykset

Hämeen rykmentin komentaja, eversti **Risto Kolstela** valoi uskoa maanpuolustustoiminnan jatkumiselle Päijät-Hämeessä varuskunnan lakkauttamisen jälkeenkin.

- Hämeen aluetoimistolle ja maakunnan maanpuolustusyhteisöille on varmistettu hyvät edellytykset aktiiviselle työskentelylle ja toiminnan kehittämiseksi tulevaisuudessa. Säilyvät harjoitus- ja ampumarata-alueet luovat tähän perustan.

Kolstela kuvaili hämäläisten sotaväen joukkojen perinteiden kulkemista läpi vuosisatojen punavalaisen ilveslipun siivittämänä, aina 30-vuotisesta sodasta tähän päivään saakka. Pitkä ajanjakso ja sen sisältämä monivaiheinen historia oikeuttavat toiveikuuteen.

- Perinnekivemme perustuksessa, piilossa turpeen alla, lukee tulevaisuuteen katsova teksti: Uutta perustamista odottaessa, paljasti Kolstela.

Puolustusvoimain komentaja, kenraali Jarmo Lindberg korosti, että Puolustusvoimauudistuksessa supistukset kohdistettiin ennen muuta hallintoon vähentämällä johtoportaita ja keskittämällä toimintoja. Puolustuskyky ei ole heikentynyt.

Uusia muutoksia ei suunnitteilla

Teksti ja kuva: Antti Kymäläinen

Puolustusvoimain komentajan kenraali **Jarmo Lindbergin** mukaan puolustusvoimien sisällä ei ole suunnitelmia, joilla vuodenvaihteessa käyttöön otettua organisaatiota välittömästi muutettaisiin.

- Meille on tärkeää se, että kun olemme tämän historiallisen muutoksen tiettyyn virsantypylvääseen saaneet, voimme sen nyt myös rauhassa jalkauttaa. Samalla siirtymään joutunut väki, noin 1 500 henkilöä, saa vakiintua uusiin tehtäviinsä ja sijoituspaikkoihinsa, vakuutti Lindberg Hämeen rykmentin lipunlaskutilaisuuden jälkeen pidetyssä lehdistötilaisuudessa.

Komentaja rauhoittelee näin pelkoja siitä, että Puolustusvoimauudistusta seuraavat ravistelut olisivat jo suunnittelupöydällä. Viime vuosikymmenien aikana armeijan isojen muutosten sykli on aina puolittunut edellisestä. Vuoden 1966 alueellisella organisaatiolla pärjättiin 27 vuotta, vuoden 1993 kokoonpanolla toimittiin 15 vuotta ja vuonna 2008 käyttöön otetun organisaation elinikä jäi seitsemään vuoteen. Tällä logiikalla seuraava muutos iskisi kolmen vuoden kuluttua.

Kenraali Lindberg jättää näkemykseensä kuitenkin varauman.

- Jos Puolustusvoimiin kohdistuu tulevaisuudessa ulkopuolelta paineita, joita emme ole pystyneet ennakoimaan, niihin meidän pitää tietysti reagoida.

Ulkopuolisia paineita voi käytännössä asettaa vain eduskunta - ja sieltä suunnalta on viimeaikoina kantautunut enimmäkseen myönteisiä uutisia. Puolustusvoimien tulevat määräraharahatarpeet ymmärretään.

Muunlaistakin suopeutta on kuultu. Syksyllä eduskunnan puolustusvaliokunnan puheenjohtaja, kansanedustaja **Jussi Niinistö** pohdiskeli MTV:n uutisessa uusien varuskuntien perustamista.

Komentaja ei kuitenkaan näe tarvetta uusille varuskunnille, eikä sellaisia ole suunnitteilla.

- Nykyiset varuskunnat ovat tasapainossa koulutusmäärien kanssa. Meillä on petipaikat kaikille varusmiespalvelukseen tuleville. En näe tarpeellisuutta perustaa tyhjiä varuskuntia, koska kapasiteettitarvetta ei ole, toppuutteli kenraali Lindberg uusista työpaikoista haaveilevia.

Lehti liiton äänitorvena 85 vuotta

Teksti ja kuvat: Ari Pakarinen ja Päälystöllehden edeltäjät

Vaativuudella talkoovoimin, mutta samalla suurella innolla alkanut lehden toimittaminen oli keskeinen osa uuden liiton ja aliupseeriston profiilin nostoa 1930-luvulla. Hajanaisen yhdistyskentän ja jäsenkunnan lähentäminen liittoajatteluun ja tiedonkulun varmistaminen olivat keskeisiä tavoitteita.

Rakkaalla lapsella on historiassa ollut monta nimeä: Suomen Aliupseeri, Asemies, Sauli, Aliupseeri, Toimiupseeri ja lopulta Päälystöllehti. Päätoimittajia on ollut kymmenen ja lehteä painaa jo järjestyksessään 16. painotalo.

Suomen Aliupseerin tehtävä oli perustamisen aikoihin jokseenkin selkeä. Painopiste oli tiedottamisessa sekä yleissivistävässä, sotilasammattillisessa ja ruumiin kulttuurin kehittämiseen tähtäävässä kirjoittelussa. Yleissivistyksen takeena olivat monet jo ammatillisesti kokeneet ja arvostetut upseerit.

Se, että jäsenet saivat lehden, kytkivät heidät jokaisen johonkin suurempaan - ammattikuntaan.

Taloudellisistakin asioista, kuten asunokysymyksistä ja palkkauksesta, kirjoitettiin, mutta kannanotot olivat alkuun maltillisia. Liiton toiminnan kehittyessä vakavasti otettavaksi vaikuttajaksi ja ammattiyhdistykseksi sävyt ovat muuttuneet tiukastikin kantaa ottaviksi.

Ammattijärjestöllehtenä Päälystöllehti ja sen edeltäjät ovat oikeasti toimineet vain reilut 60 vuotta. Tämä tulkinta on pakko

tehdä, jos seurataan myös yleistä ammatillista järjestäytymistä ja erityisesti virkamiesten järjestäytymistä ja oikeuksien kehittymistä toisen maailmansodan jälkeen.

Ammatillinen edunvalvonta siirtyi uuteen vaiheeseen, kun Suomen Aliupseeriliitto liittyi v. 1955 puheenjohtaja **Vilho Junttilan** johdolla Virkamiesliittoon. Tämä käynnisti vilkkaan kirjoittelun lehdessä palkkaus- ja edunvalvonta-asioista. Tämä henki jatkuu edelleen.

Liiton toiminta ja lehden kantaa ottava ote tuotti tulosta, ja se näkyi tilaajamäärien kasvussa 60-luvulle tultaessa. Vuonna 1960 tilaajia oli 5 426, ja määrä kasvoi jo yli 7 000 vuoteen 1969 mennessä. Lehestä tuli jäsenetu vuoden 1967 alusta ja se rahoitettiin liiton jäsenmaksuvaroista. Tämä on ollut iso ja merkittävä päätös liiton taloudelle ja jäsenille. Me jäsenet nautimme tästä ratkaisusta vielä nykyäänkin.

Aliupseeri oli hyvin järjestetty lehti jo 50-luvulta alkaen, ja 60-luvulla lehti selosti liiton ja kerhojen tapahtumia sekä aliupseerin ammattiin liittyviä ja yleisiä virkamiesasioita. Huomattavaa on se, että juuri jäsenten palaute käänsi lehden suunnan kohti edunvalvontalehteä 1950-luvun alussa. Runokirjoituksia ei koettu enää tarpeelliseksi jäsenlehdessä.

Mitä lompakkoon saatiin?

Neuvottelu-, sopimus- ja luottamiesjärjestelmien syntymisen jälkeen lehdelläkin näyttää olleen historiassa vain yksi suunta. Jäsenen palkkauksen ja sosiaalisen edunvalvonnan tukeminen tuli päätehtäväksi. Virkaehtosopimusten esittely, luottamusmiesten palstat, luottamusmieskoulutus ja neuvottelutilanteiden esittely täyttivät lehtien sivut.

Lehteä lukivat muutkin ja sävyt muuttuivat kantaa ottaviksi. Lehteä jaettiin myös sidosryhmien edustajille ja vaikuttajille. Päätoimittaja **Toivo Linnan** aikana 70-luvulla kirjoitettiin yhä rohkeammin ja ehkä radikaalimmin kuin koskaan lehden aiemmassa historiassa. Löylyä heitettiin lisää julkaisemalla kantaaottavia mielipidekirjoituksia ja pilapiirroksia. Konfliktijakin syntyi työnantajapuolen kanssa. Asioista neuvoteltiin eikä sanavapauden rajoituksiin ryhdytty. Suhteet ovat tänä päivänä kunnossa, ja Päälystöllehteä luetaan tarkkaan Kaartin korttelissa.

Siirtyminen toimiupseeristoon 1970-luvulla ja askel kohti yhtenäispäälystöstä ovat olleet rajua kamppailua yhdenvertaisista oikeuksista suomalaisissa ammattiyhdistysten taksassa. Tämä kehitys viestittiin vahvasti lehden sivuilla.

Toimiupseerijärjestelmän vakiintuessa liiton oli ryhdyttävä kehittämään palkkauksen tasoja ja virkarakenteita. Luottamusmiesterjärjestelmään ja omien luottamusmiesten kouluttamiseen panostettiin. Lehti jatkoi 80-luvulla keskittymistä raportoimaan palkkaneuvotteluista ja tehdyistä sopimuksista.

Armo Korvela päätoimittaja-aika 1980-luvun lopulla oli aikaa, jolloin kehitettiin tarmolla lehden ilmettä ja sisäistä järjestystä. Osittainen nelivärisyys teki lehdestä entistä paremman näköisen ja uusi sivujärjestys ennen kaikkea luettavan lehden. Aikalaiset puhuvat jopa lehden muuttumisesta katuskottavaksi.

Keitä meidän on lehdestä kiittäminen? Niitä Aliupseeriliiton perustajia, jotka näkivät lehdessä mahdollisuuden olla yhtenä kiinnitysaineena hyvin järjestäytyneessä ammattikunnassa.

Artikkelisarja jatkuu kaikissa juhluvuoden lehdissä, ja niissä perehdytään eri osa-alueisiin, kuten edunvalvonta-asiat, viihde, lehden kustantaminen, toimitustyö ja asema osana liiton kokonaisviestintää.

Lähteet: 84 täyttä vuosikertaa lehtiä, päätoimittaja Teuvo Jorosen historiikki. kolme historiikka Päälystöllehtistä ja sen edeltäjiä

Lehti juhlii työn merkeissä

Teksti: Ari Pakarinen

Hyvä lukija, kädessäsi on Päälystöllehten 85. vuosikerran ensimmäinen numero. Kunnioitettavan pitkä taival tiedonvälitystä on takana. Lehden kehitystä ja historiaa seurataan artikkelisarjalla läpi lehden juhluvuoden. Lehti juhlii ensisijaisesti tehtävänsä mukaisesti liiton äänitorvena ja tiedonvälittäjänä jäsenille, jotta juuri he pysyvät tiukasti mukana edunvalvonnan virrassa. Kuluva vuosi tulee olemaan merkityksellinen liiton edunvalvonnassa ja sitä kautta jokaiselle jäsenelle.

Ryhdyin päätoimittajaksi ensimmäisen kerran ammattikunta- ja järjestöllehteen elokuun alusta 2005. Lehti oli juuri viettänyt 75-vuotismerkkipäivää kesäkuussa. Juhlat muistuttivat tekijöitä vahvasti lehden historiasta ja merkityksestä ammattikunnan, myöhemmin ammattiliiton äänenkannattajana sekä tiedotusvälineenä. Aessori **Vilho Junttilan**, lehden entisen päätoimittajan, luonnehdinta Päälystöllehestä juhlatilaisuudessa ja haastattelussa oli sykähdyttävä.

-Päälystölehti on kaunista luettavaa, totesi vuosikymmeniä kirjoittajana, päätoimittajana ja vaikuttajana lehdessä sekä liiton eri tehtävissä toiminut aessori.

Ensin tuli mieleen, että onko lehti hänen mielestään tyydyttävä vain ulkoasultaan. Piina loppui, kun hän edelleen totesi lehden olevan erinomainen myös itse asiassa.

Tälle samaiselle asialle saatiin vahva tuki myös syksyn 2014 aikana tehdystä lukijatuutkimuksesta. Lehti tarjoaa lukijalle oikeaa informaatioita läpinäkyvällä tavalla. Myös lehden ulkoasu koettiin miellyttäväksi.

Liiton kotisivuilla on löydettävissä Päälystöllehten mediakortti, josta selviää lehden kirjoitusten määräpäivät ja ilmestymisaikataulu. Päätoimittajana kannustan kaikkia jä-

seniä tarjoamaan mielipiteitä ja artikkeleita Päälystöllehdelle julkaistaviksi. Lehden tekijöiden yhteystiedot löytyvät jokaisen lehden sivun 2 vasemmasta palstasta.

Toimitusneuvosto on lehden tekemisen nyrkki

Päälystöllehten toimitusneuvosto kokoon-tui tammikuussa tarkentamaan kuluva vuoden toimintasuunnitelmaa. Puheenjohtaja **Sakari Vuorenmaa** linjasi liitossa meillä olevia painopistealueita ja esitteli liiton hallinnon tahtotiloja lehden toimittamiseen. Edunvalvonnassa tapahtuu jatkuvasti ja aivan varmasti myös kuluva vuosi. Vuorenmaa muistutti, että lehti on jäsenlehti, joka ensisijaisesti palvelee liiton palveluksessa olevia jäseniä ja joidenka jälkeen marssijärjestyksessä tulevat liiton evp-jäsenet, lähellä toimivat sidosryhmät ja muut yhteistyötahot.

Päälystöllehten toimitusneuvoston puheenjohtajana toimii järjestöpäällikkö **Arto Penttinen**, joka toimistolla työskentelevänä seuraa mm. lehden taloutta. Lehden toimitusneuvosto muodostaa myös kirjoittavan avustajakunnan. Lehden toimitukselliseen työhön osallistuvat kiinteästi myös liiton toimihenkilöt, kuten esim. pääluottamusmiehet ja urheilujohtaja, omiin tehtäviinsä liittyen.

Lehden lukijatuutkimuksen ohella kilpailutettiin myös lehden painatuspalvelut syksyllä 2014.

Tarjouskilpailun jälkeen uudeksi painotaloksi valittiin kirjapaino Eura Print Oy Eurasta. Yrityksellä on käytössään painoalan viimeisen tekniikka ja toimiva palvelukonsepti, joka myös hinnan ohella vaikutti painopaikan valintaan.

Liiton urheiluvuosi 2015

Teksti: Mika Räisänen Kuva: Juha Susi

Päälystöliiton urheiluvuosi 2015 näyttää hyvin samanlaiselta kuin edeltäjänsä. Liiton viralliset mestaruuskilpailut järjestetään edelleen sotilaiden suomenmestaruuskilpailujen yhteydessä. Paikallinen jäsenyhdistys vastaa kilpailukutsun laatimisesta ja lähettämisestä urheilujohtajalle, ilmoittautumisten vastaanottamisesta sekä tulosten laatimisesta ja edelleen toimittamisesta urheilujohtajalle. Vastikkeeksi järjestävä jäsenyhdistys saa liiton hallituksen esittämän ja edustajakokouksen hyväksymän taloudellisen tuen järjestämiskulujen kattamiseksi. Urheilujohtaja laskee lajin yleismestaruuspisteet ja lähettää tulokset julkaistavaksi liiton internet-sivuilla. Tulokset julkaistaan epävirallisina, ja rekламаatioajan jälkeen tulokset virallistetaan.

Liiton viralliset mestaruuskilpailut ja järjestäjät v. 2015 ovat:

- hiihto 17. - 20.3. KAIPR (Kajaanin Päälystöyhdistys)
- suunnistus 9. - 11.9. PORPR (Huovrinrinteen Päälystöyhdistys)
- ammunta 15. - 17.9. PSPR (Wanajan Päälystöyhdistys)

Epävirallisista kilpailulajeista järjestetään vain liiton golfmestaruuskilpailut, ja biljardikilpailut pidetään kerhootteluna. Vuodesta 2016 alkaen golfmestaruuskilpailut pyritään liittämään osaksi Sotilasurheiluliiton kilpailutoimintaa. Alustavia keskusteluja on käyty, mutta mitään päätöksiä asiasta ei ole tehty. Liiton golfmestaruuskilpailut järjestetään 8. - 9.8. Wanajan Päälystöyhdistyksen isännöimänä.

Patruunoita ampumataidon ylläpitämiseksi ja valmentautumiseen

Liitolle on myönnetty kuluvalle vuodelle valmennuspatruunoita sotilalle niin tärkeän ampumataidon ylläpitämiseksi ja valmentautumiseen. Valmennuspatruunat jaetaan edellisen vuoden tapaan ammunnan sotilaiden suomenmestaruuskilpailujen yhteydessä. Urheilujohtaja laatii tarkemmat ohjeet anomismenettelystä sekä tekee jakopäätökset anomusten perusteella. Myönnetty patruunamäärät ja – lajit ovat vähenemään päin, mutta kyseessä on edelleen merkittävä taloudellinen tuki ammunnan harjoitteluun.

Ole aloitteellinen – mikä olisi sopiva liiton kuntotapahtuma?

Viime vuonna liiton kuntoliikuntatapahtumana oli Karelia-soutu. Soutu on retkisoututapahtuma, jossa kirkko- ja pienveneillä soudetaan kaunista pohjois-karjalaista vesistöä pitkin. Liitolla oli yhden päivän ajan käytössään kirkkovene, jolla soudettiin Jakokoskelta Joensuuhun. Tämän vuoden kuntoliikuntatapahtumasta ei ole vielä tehty päätöstä, joten nyt on oikea aika ja paikka ehdottaa mielestäsi sopivaa tapahtumaa. Lähetä ehdotuksesi sähköpostilla urheilujohtajalle (mika.raisanen@paallystoliitto.fi) Pitäkää itsenne työkykyisinä ja käyttäkää oikeuttanne viikkoliikuntaan. Seuraavaan lehteen kirjoitan valmistautumisohjeita ja vinkkejä ammattisotilaita velvoittaviin kuntotesteihin.

Keijo Matilaisesta Vuoden valmentaja

Puolustusvoimien liikuntakauden 2015 avajaiset sekä vuoden 2014 parhaiden sotilasurheilijoiden julkistamistilaisuus pidettiin 22. tammikuuta Pääesikunnassa. Vuoden sotilasvalmentajaksi valittiin yliluutnantti **Keijo Matilainen** Urheilukoulusta. Hän on toiminut kiittävästi Urheilukoulun valmennuksen koordinaattorin tehtävässä sekä vastuullaan olevien lajiryhmien valmennuksesta vastaavana. Matilainen on toiminut myös Suomen Salibandyliiton maajoukkueen valmennustehtävissä vuosina 2008–2013, ollen mukana mm. MM- ja EM-kultaa voittaneessa joukkueessa. Keijo toimii tällä hetkellä Suomen amerikkalaisen jalkapallon maajoukkuevalmentajana.

Vuoden sotilasurheilijaksi valittiin reservin kersantti **Sami Heikkilä**. Vuoden liikunta-vaikuttajaksi valittiin Jääkäriprikaati, joka järjesti hiihdon sotilas-MM-kilpailut maaliskuussa 2014. Kilpailut olivat ammattitaitoisesti, täsmällisesti ja kustannustehokkaasti järjestetty. Kilpailut saivat osanottajilta erinomaisen palautteen. Kansainvälisen Sotilasurheiluliiton (CISM) palaute oli myös erinomainen.

Perheloma

Kylpylä Kivitipussa Lappajärvellä

Päällystön Naisten Liitto ry:n ja Päällystöliiton jäsenten perheillä on mahdollisuus hakea tuettua lomaa. Loma järjestetään Kylpylä Kivitipussa Lappajärvellä 26. – 31.7. Lomatukea voidaan myöntää korkeintaan kahden vuoden välein. Perustelkaa lomatu- en tarve huolellisesti.

Hinta: Aikuiset 20 €/vrk/hlö, lapset alle 17 v ilmaiseksi.

Lomat ovat täysihoitolomia. Lomatuen saaneille lähetetään kutsukirje viimeistään 2,5 kk ennen loman alkua. Lomapaikka lähet- tää alustavan ohjelman ja oman kutsunsa kuukautta ennen loman alkua.

Perhelomalla päästään viettämään yhteistä aikaa perheen kanssa, tavataan mahdolli- sesti vanhoja tuttuja sekä tutustutaan uu- siin perheisiin.

Paikkoja on varattu 10 perheelle

Hakuaika päättyy 15.4.

Lisätiedot: Pirkko Lokinperä, 050 557 1717 tai pirkko.lokinpera@kolumbus.fi
Hakulomake löytyy Maaseudun Terveys- ja Lomahuolto ry:n kotisivuilta www.mtlh.fi.
Sen voi täyttää siellä, kopioida ja lähettää Pirkko Lokinperälle tai hakemuksen täytön yhteydessä saamasi tunnistenumeron. Nyt joukolla lomailemaan Kivitipuun.

Parisuhde- loma

Suomen Urheiluopis- tolla Vierumäellä 24. - 26.4.

Hinta: 299 €/pariskunta

Majoitus 2 hh Sporttshotelli Ilkassa (ei sis. parivuoteita)

Täyshoitoruokailut (pe päivällinen, la aamu- pala, lounas, päivällinen ja su aamupala)
Hinta sisältää myös sporttipassin, jolla voi käyttää veloituksetta seuraavia palveluja:
- uimahalli, kuntosalit, urheiluhallin yleisur- heilutilat, ulkoilu- ja suunnistusreitit sekä frisbeegolfrata

- 1 x liikuntalippu/hlö (lipulla voi osallistua ohjatulle Active Hour -liikuntatunnille; viikko- ohjelmasta)

Huoneet käytössä tulopäivänä klo 14 alka- en ja luovutus lähtöpäivänä klo 12.

Ilmoittautumiset 24.3. mennessä Pirkolle, 050 557 1717 tai pirkko.lokinpera@kolumbus.fi

Katso lisää: www.vierumaki.fi

Päällystön Naisten liittokokous

Päällystön Naisten Liitto ry:n liittokokous pidetään 28. - 29.3. Dragsvikin varuskun- nassa Raaseporissa.

Valtakirjojen tarkistus alkaa 29.3. klo 10.45 ja varsinainen liittokokous klo 11. Liiton sääntöjen mukaan kaikkien edustaji- en on oltava henkilökohtaisesti paikalla ko- kouksessa.

Kokouksessa käsitellään liiton sääntöjen 13 §:ssä määrättyt asiat. Liiton sääntöjen 11 §:n mukaan jäsenyhdistys on oikeutet- tu lähettämään liittokokoukseen kaksi (2) äänivaltaista edustajaa. Yhdistyksen jäsen- määrän ollessa 50 - 99 kolme (3) edus- tajaa. Yhdistykset, joiden jäsenmäärä on 100 tai yli, ovat oikeutetut lähettämään liit- tokokoukseen neljä (4) edustajaa, joilla tu- lee olla yhdistyksen antama valtakirja. Jo- kaisella äänivaltaisella edustajalla on yksi ääni. Edustajan tulee olla liiton jäsenyhdis- tyksen varsinainen jäsen.

Edustajien määrää verrataan 31.12.2014 liitolle tilitettyjen jäsenmaksujen pohjalta tehtyyn jäsenluetteloon.

Tervetuloa!

Päällystön Naisten Liitto ry:n hallitus

*Kosmisella nopeudella maahan syöksynyt meteoriitti sai aikaan räjähdys-
seen, joka on verrattavissa moninkertaiseen ydinräjähdys-
seen. Tuohon kraatteriin syntyi myöhemmin Lappajärvi. Järvi on
yksi maailman suurimmista kraatterijärvistä, jonka
syvin kohta on 38 metriä. Leveyttä järvellä on
n. 13 km ja pituutta n. 24 km.*

Tampere kutsuu evp-jäseniä

Perinnepäivät pidetään 21. - 22.3. Ilmoittautuminen 2.3. mennessä. Pitopaikkana on Hotelli Cumulus Pinja, Satakunnankatu 10, Tampere. Tulijoiden toivotaan saapuvan klo 10 - 11.30. Lounaan jälkeen klo 13 kenraalimajuri **Timo Rotonen** esittelee Logistiikkalaitoksen toimintaa ja sen jälkeen on kenraalimajuri **Kalervo Sipin** esitys Tampereen taisteluista v. 1918. Veljesillallinen alkaa klo 19. Sunnuntaina aamiaisen jälkeen pidetään ATOP:in ja Evp-yhdistyksen vuosikokoukset. Koko paketti kustantaa 100 euroa majoituksineen, yhden hengen huoneessa 130 euroa. Pelkä veljesillallinen maksaa 50 euroa. Ilman

maksua voit myös osallistua pelkästään vuosikokouksiin. Mahdollisuus on tulla jo perjantaina, hotelli on luvannut edullisen majoitushinnan sille yölle (ei sisälly pakettiin).

Ali-, Toimi- ja Opistoupseerien Perinneyhdistyksen vuosikokous

pidetään 22.3.2015 klo 9 alkaen Hotelli Cumulus Pinjassa Tampereella osoitteessa Satakunnankatu 10. Kokouksessa käsitellään yhdistyksen sääntöjen 9 §:ssä mainitut asiat.

ATOP ry:n hallitus

Peruskurssi 25:n sotilaat

Tervetuloa 50-vuotiskurssitapaamiseen Kuopioon 15. - 16. 8. Toivottavasti mahdollisimman moni peruskurssilla 25 A+B opiskellut huomaa tämän ilmoituksen - laita sana kiertämään. Kokoonnumme Evp-yhdistyksen kesäpäivien osanottajien kanssa. Seuraa ohjeita kesäpäivien ilmoittautumisesta Päälystöhdestä tai Päälystöliiton Evp-yhdistyksen kotisivuilta. Verkkojen lasku tai porkkanapenkin kitkeminen eivät riitä syyksi poissaoloon.

Kari Pippola, 25 A:n oppilaskunnan puheenjohtaja 0400 412 765, kari.pippola@pp.inet.fi

Herrakerho 47 päätti toimintansa Riihimäellä

Teksti: Antti Kymäläinen

Riihimäen Päälystöyhdistyksen (047) toiminta päättyi yhdistyksen purkautumiseen 31.12.2014. Sotien jälkeen perustettu yhdistys edusti leimallisesti viestielajin ali-, toimi- ja opistoupseereita. Sen jäsenistöstä nousi vuosikymmenten saatossa monia viestialalla ammatillisesti arvostettuja edustajia, samoin kuin yhteisistä asioista vastuuta kantavia järjestöaktiiveja Päälystöliiton luottamustehtäviin. Riihimäen varuskunnassa toiminut Viestirykmentti yhdistettiin Puolustusvoimauudistuk-

sessä Panssariprikaatiin. Tämän seurauksena varuskunta muutti monella tavalla muotoaan ja sen myötä myös väki vaihtui suurelta osin. Rykmentin osana toiminut Viestikoulu liitettiin Maasotakouluun. Riihimäen yhdistyksen jäsenistä osa sai jatkaa Riihimäellä ja osa sai tehtävään määräyksen uudelle paikkakunnalle. Päälystöyhdistyksen puheenjohtajan **Pertti Ihajärven** ja sihteerin **Petri Juvosen** luotsaamana yhdistyksen purkutoimet vietin kunnialla päätökseen ja jäsenistö opastettiin liittymään

liiton muihin jäsenyhdistyksiin. Valtaosa 39 jäsenestä siirtyi Wanajan Päälystöyhdistykseen. Riihimäen Päälystöyhdistyksen viimeinen yhteinen jäsentilaisuus oli 29.11.2014 varuskuntakerholla järjestetty pikkujoulujuhla, joka keräsi ilahduttavan suuren joukon myös evp-jäsenistöä. Lämminhenkisessä tilaisuudessa vuosien takaiset palvelustoverit saivat päivittää kuulumiset jouluherkkujen nauttimisen lomassa. Pikkujoulun yhteydessä perinteisen käytännön mukaisesti kepitettiin reserviin siirtyneet jäsenet.

Tukea reserviin - viimeiset kepit jakoon Riihimäellä. Vasemmalta Seija ja Antti Kymäläinen, Tarja Lumme-Virtanen ja Arto Virtanen, Juha ja Kirsi Leppänen, Ari Saurus, Esa Rasi sekä Päivi ja Juha-Pekka Lievonon.

Testing the Resources

Defence restructuring has moved into its implementation phase. The entire staff has to adjust to the change, and organizations of various administrative units are fine-tuned. It will take some time to embrace the new procedures. In this context, concentrating resources on securing "core functions" may, at times, seem rather random. Nevertheless, sufficient resources have to be directed where they are most needed for the restructuring to be a success. A vital focal point here is personnel support and open communication in order to achieve the desired results. Human resources planning, shop stewards as well as support and HR coordinators will have a crucial role in supporting the staff - without forgetting a competent management.

The administrative restructuring reallocates many duties from local HQ's to the units themselves. Therefore it is relevant to ask if the units will be able to perform those duties with the planned staff resources, especially the duties requiring the know-how of professional soldiers. Units will be re-

sponsible for the practical arrangements of an increasing number of refresher training events and for securing instructors to them. Will their existing resources and know-how be enough to perform those duties? The number of refresher courses will be significantly increased from the recent years, creating the challenge of staff resources and especially lack of personnel who have earlier experience of reservist courses. Refresher training for wartime troops is a vital part of a credible national defence. This function must be performed particularly well to maintain that credibility. Refresher training for reservists is and will be a task for experienced professional soldiers, but how can we secure them when we can already see mounting challenges in finding sufficient resources to meet the demand for instructors? If we are not successful in allocating our resources, we face the threat of burnouts and risk the safety of our servicemen.

A credible national defence consists of various elements, the most crucial ones being a skilled, motivated staff and suf-

ficient, modern military equipment. The professional soldiers in active service and reserve form the leadership, experts and technical staff of the most important wartime organizations. With our present staff structure, the reserve of professional soldiers is especially important in creating wartime capabilities. At the moment, there are some 2 400 professional soldiers in reserve, a satisfactory force to meet the needs. The demand for professional soldiers in wartime organizations will increase rather than decrease due to increasing complexity of defence equipment and development of the modern "battlefield" and command-and-control systems. As a conclusion, we can state that the present staff structure and retirement age do not facilitate alterations to the solutions securing wartime capability without endangering the credibility of our defence. The present system is certainly the most cost efficient way to provide wartime organizations with a sufficient, able and skilled reserve of professional soldiers.

Nauti kevään hiihtokeleistä liiton lomakohteissa

Saariselkä (Markovilla)

- viikko 240 €, sesonki 300 €
- viikonloppu 120 €, vrk 60 €
(sesonkiviikot 1,8 – 17,36 – 38,52)

Koli (Hiisiranta)

- viikko 240 €, sesonki 300 €
- viikonloppu 120 €, vrk 60 €
(sesonkiviikot 1, 8 – 12, 52)

Vierumäki (Rauhalinna)

- viikko 305 €, sesonki 355 €
- viikonloppu 150 €, vrk 75 €
(sesonkiviikot 23 – 32)

Helsingin asunnot

Runeberginkatu 65 (yksiö) 35 €/vrk
Runeberginkatu 48 (kaksio) 60 €/vrk

Varaukset:

Netissä jäsensivujen kautta.

Anja Mustajoki 040 301 9290 tai

Sanna Karell 040 301 9297

tai sähköpostilla

toimisto@paallystoliitto.fi

www.paallystoliitto.fi

Upseeriliiton mökit

Vierumäki

Upseeriliiton mökit ovat käytettävissä myös ns. äkkilähtöperiaatteella.

(Varaus 4 vko ennen) Mökkien varaukset Päivi Schroderus, puh. (09) 6689 4014 tai schroderus@upseeriliitto.fi

www.upseeriliitto.fi

Varaa ja viihdy

Liiton lomakohteiden talvi- ja kesäkauden vapaat vuorot näkyvät liiton kotisivuilla.

